

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je
3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za
Ameriko in druge tuje države 6 K).
Posamezne številke se prodajajo
po 10 vinarov.

S prilogama:
„Naš kmečki dom“ in „Naša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu
„Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva
ulica. Zarokoma, reklamacije in in-
serati pa: Upravištvu „Domoljuba“,
— Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Štev. 49.

V Ljubljani, dne 4. decembra 1913.

Leto XXVI.

Na dan zmage.

Ponedeljek, dne 1. decembra, se je končala volitev v splošni razred za deželnozborske volitve na Kranjskem. Končala se je z veliko in častno zmago za Slovensko Ljudsko Stranko. Kakor na en mah so popadali in pocepali po tleh liberalni, neodvisni in socialnodemokračski kandidati, od katerih ni danes ostalo družega, kakor velik obrekljiv in lažnjiv jezik. Danes je poštena kranjske dežela krvavemu bojišču, na katerem so obležali liberalni in socialnodemokračski kandidati s svojimi papirnatimi smrdljivimi in umazanimi kanoni vred.

Kaj si niso nasprotniki Slovenske Ljudske Stranke vsega izmislili, kaj niso vsega nalagali. Vrgli so venkaj na deželo na stotisoče lažnjivih papirjev in letakov, ovijali so z njimi telegrafске drogove, popali jih na hišne zidove in vaše vogale, jih metali skozi okna, jih pošiljali na desettisoče v kuvertah v kranjske hiše! Kako so brusili pete po cestah in vaseh, dramili zadnje noči ljudi iz spanja, agitirali po gostilnah in vpili po železnicah! Vse zastoj, vse zaman! Lagali so, da se je človeku kar stemnilo, če je te umazane laži prebiral.

Ali prišel je dan plačila in dan sodbe. Padli so vsi liberalni in vsi socialnodemokračski kandidati in še celo v Ljubljani je liberalni kandidat Turk na tleh in bo ostal na tleh, če mu ne bodo socialni demokratje kupili bergelj in mu ne bodo v ožji volitvi pomagali na noge. Pretekli ponedeljek je zmagala poštenost nad nepoštenostjo,

resnica nad lažjo, pravica nad liberalno umazanostjo in lenobo.

Prvi dan boja je končan s strašnim porazom liberalcev, katerega so jim prizadele vrle čete Slovenske Ljudske Stranke. Liberalci niso dobili niti pedi naše zemlje, vrgli smo jih nazaj in pregnali iz marsikatero trdnjave, posebno na Dolenjskem. Živeli borilci in neomajni zvesti vojniki našega ljudstva in naše stranke!

Prvi naval liberalne in socialnodemokračske stranke je sijajno odbit. Sedaj pa kmečki volilci, čete skupaj, pa vsi zopet v vrste, kakor en mož, kakor en vojak! Drugi teden, dne 9. decembra, v torek, je zopet velevažen dan. Bil se bo boj za poslanke v kmečkih volilnih okrajih. Vsi na noge, vsi k orožju, vsak na svoje mesto, da bo tudi prihodnji torek dan zmage in dan proslave za našo kmečko armado!

Volitve v splešnem volilnem razredu
so izpadle sledeče:

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Oddanih veljavnih glasov 7590.

Kandidat S. L. S. Mihael Dimnik je dobil 4626 glasov, liberalec And. Knez 1917, socialni demokrat Anton Kristan 965 glasov, 82 razcepljenih, 218 neveljavnih.

Kandidat S. L. S. je zmagal nad liberalci z večino 2709 glasov, nad obema nasprotnikoma z večino 1744 glasov.

RADOVLJICA — KRANJSKA GORA — TRŽIČ.

Oddanih veljavnih glasov 6855.

Kandidat S. L. S. Ivan Piber je dobil 3990 glasov, liberalec A. Kržišnik 1654, socialni demokrat Jos. Pintar 1164 glasov, 47 razcepljenih, 448 neveljavnih.

Kandidat S. L. S. je zmagal nad liberalci z večino 2336 glasov, nad obema nasprotnikoma večino 1172 glasov.

OKRAJ KRANJŠKOFJA LOKA.

Oddanih veljavnih glasov 7175. Kandidat S. L. S. Evžen Jarc je dobil 5052 glasov, liberalec Fr. Dolenec 2044 glasov, razcepljenih 79, neveljavnih 157.

S. L. S. ima večino nad liberalnim kandidatom 3008 glasov.

OKRAJ LITIJA-VIŠNJAGORA-RATEČE.

Število oddanih veljavnih glasov 7111. Kandidat S. L. S. dr. Ivan Zajec je dobil 4642 glasov, liberalec Taufer 1425, socialni demokrat E. Kristan 887 glasov, 175 razcepljenih, 159 neveljavnih.

Kandidat S. L. S. je zmagal nad liberalcem z večino 3217, nad obema nasprotnikoma pa z večino 2330 glasov.

VRHNIKA-LOGATEC-IDRIJA-CERKNICA.

Oddanih veljavnih glasov 7984. Kandidat S. L. S. Anton Kobi je dobil 4958 glasov, liberalec Fr. Majdič 1934, socialni

demokrat Iv. Štraus 1053 glasov, razcepljenih 39, neveljavnih 232.

Kandidat S. L. S. je zmagal nad liberalci z večino 3024 glasov, nad obema nasprotnima strankama pa z večino 1971 glasov.

OKRAJ KAMNIK-BRDO.

Število oddanih veljavnih glasov 6471. Kandidat S. L. S. Ivan Lavrenčič je dobil 1846 glasov, liberalci And. Slokar 1529, razcepljenih 96, neveljavnih 179.

S. L. S. ima večine nad liberalnim kandidatom 3317 glasov.

POSTOJNA — SENOŽEČE — ILIRSKA BISTRICA — VIPAVA — LOŽ.

Število oddanih veljavnih glasov 3877. Kandidat S. L. S. dr. Vladimir Pegan je dobil 5480 glasov, liberalci Gašpari 3106, razcepljenih 291, neveljavnih 444.

S. L. S. ima večine nad liberalnim kandidatom 2374 glasov.

OKRAJ NOVO MESTO — ČRNOMELJ — METLIKA.

Oddanih veljavnih glasov 7243.

Kandidat S. L. S. Alojzij Mihelčič je dobil 5331 glasov, liberalci Amat Škerlj 980, liberalci Josip Fleischman 792, razcepljenih 140, neveljavnih 137.

Kandidat S. L. S. je zmagal nad liberalci z večino 3559 glasov!

OKRAJ KOČEVJE — VEL. LAŠČE — RIBNICA — ŽUŽEMBERK.

Število oddanih veljavnih glasov 6746.

Kandidat S. L. S. Fr. Jaklič je dobil 5487 glasov, liberalci Fr. Andolšek 983, razcepljenih 276, neveljavnih 291.

S. L. S. ima večine nad liberalnim kandidatom 4504 glasove.

OKRAJ KRŠKO — KOSTANJEVICA — MOKRONOG — TREBNJE.

Število veljavnih oddanih glasov 8128.

Kandidat S. L. S. Iv. Hladnik je dobil 4956 glasov, liberalci Mat. Kožar 1292, Fr. Zupančič 1808, razcepljenih 72, neveljavnih 113.

Naš kandidat je torej nad dvema liberalcema zmagal z 1856 glasovi večine.

Kandidatje S. L. S. so dobili v splošni skupini, vstevši Ljubljano, 50.894 glasov; liberalci, vstevši Ljubljano, 22.148 glasov. Socialni demokratje imajo z Ljubljano vred približno 4000 glasov. Slovenska Ljudska Stranka je zmagala torej nad združenimi nasprotniki z dvetretjinsko večino! Večina Slovenske Ljudske Stranke nad liberalci je z 28.710 glasovi. Svobodomiselni ponočni roparji in tatovi volivnih listkov so dobili, kar so zaslužili.

Kranjski kmetje, v boj za vaše pravice!

Slovenski kmetje, prihodnji terek, dne 9. decembra, pride vrsta na vas, da govorite pred vsem svetom! Slovenska liberalna stranka, velika sovražnica in zasramovalka našega kmeta napenja vse sile, da bi spravila v deželni zbor ljudi, ki bi pobijali kmetijske koristi in ovirali delo v prospeh in blagor kranjskega kmeta. Liberalna stranka bi rada napravila kmete zopet za hlape in sužnje liberalne gospode in jih zopet vrgla nazaj v jarem, katerega jim je odvzela Slovenska Ljudska Stranka!

Slovenski kmetje, ne verujte gorostasni laži, katere trosi liberalna stranka po deželi, da ne bodete sami tepeni. Liberalna stranka je stranka laži, lenobe in obrekovanja.

Še nikdar, odkar obstoji kranjska dežela, se ni storilo za blagor kmečkega stanu toliko del, toliko postav, toliko za omiko, gospodarstvo in napredek kmečkega stanu.

Naj govore dejanja.

Ko je prišla Slovenska Ljudska Stranka do deželne uprave, je bila prva misel zboljšati gospodarsko stanje ljudstva. Zato je bila potreba predvsem denarja, ki je predpogoj velikega gospodarskega dela. Izposlovala se je podpora za vodovode in ceste od strani države, najelo se je desetmilijonsko posojilo, ustanovila se je deželna banka, začele so se električne centrale, zidati se je jela belokranjska železnica in napravilo se je nebroj sklepov in načrtov za železniške zveze.

Koliko se je nadalje storilo na šolskem polju. Napravile so se razne ustanove, šolske oblasti so se primerno preosnovale, da ima v njih odločilno besedo ljudstvo, koliko novih šol se je zidalo in novih razredov odprlo, več

kakor ves čas, kar so imeli liberalci besedo v deželi.

Za obrtni stan, ki je prava pastorka v deželi, se je vpeljal poseben obrtni in pospeševalni urad, obrtni svet, obrtna sodišča. Osnovala se je zadružna in trgovska šola.

Neizmerno visoko se je dvignila veljava naših avtonomnih občin. Vpeljal se je nov občinski red in občinski volilni red. Osnovani so se občinski posredovalni uradi. Uredile so se občinske takse in gospodarski odbori.

Dobili smo nadalje celo vrsto novih zakonov, ki dajejo naši deželi čisto novo lice v tem pogledu. Cestni zakon, vodopravni zakon in cela vrsta kmetijskih zakonov, ki urejajo: lov, razdelbo skupnih zemljišč, zložbo zemljišč, izboljšanje pašnikov, varstvo planin, vzdrževanje ograj, pašne pravice, varstvo ptic, meje itd. Ti zakoni so za našega kmeta silno velike važnosti in velikega gospodarskega pomena.

Velik del kranjskega prebivalstva se peča s poljedelstvom in naravno je, da je tudi stranka posvetila posebno pažnjo našemu kmetu, ki je bil v naši deželi še prav posebno zanemarjen in ob steno potisnjen.

Nepregledno je delo, ki ga je stranka v tem oziru izvršila. Preosnovala se je kmetijska šola na Grmu, vpeljali so se živinorejski tečaji in gospodarska šola. Nastavil se je sadjarski nadzornik, živinorejski nadzornik, gozdarski nadzornik. Ustanovilo se je deželno kmetijsko-kemično preizkuševališče, pospeševalo zadružništvo, vinarstvo in druge panoge gospodarske kulture.

Prejšnja liberalna deželna uprava je smatrala zboljšanje deželne gospodarske kulture za postransko stvar. Samo par števil. Leta 1907. je bilo v pro-

računu za govedorejo 7000 K. leta 1912. pa 128.000 K. Za izboljšanje hlevov leta 1907. nič, leta 1912. 30.000 K. Za prašičerejo leta 1907. nič, leta 1912. pa 16.500 kron.

Mnogi okraji so čakali deset- in desetletja na zgradbe potrebnih cest, vodovodov in vodnjakov. Vse zastoj! Njihove prošnje so čakale zaprte v omarah. Kaj naj se neki napravi z okroglo 40.000 K? Toliko je bilo približno prejšnje čase proračunieno za melioracije. Sedaj pa imamo samo za melioracijska dela proračunjenih do pol milijona kron.

En sam pogled nas prepriča, kako veliko in mnogostransko je bilo delo sedanjega deželnega odbora.

Deloma se je napravilo, deloma izboljšalo, oziroma razširilo celih 33 vodovodov. In nekateri vodovodi so stali do pol milijona kron, da, še več. Vzemimo samo kranjski in cirčniški vodovod, katerih prvi je bil proračunan na 620.000 K, drugi pa na 420.000 K. Nadalje se je napravilo oziroma zboljšalo 26 vodnjakov, kapnic in napajališč. Kje so pa še uravnave rek in zgradbe hudournikov? Izdelanih, a ne še izvršenih vodnih projektov je: 33 vodovodov, rezervarjev in kapnic, 8 uravnave rek, 6 zgradb hudournikov.

Oskrbelo se je z vodo do 50.000 ljudi. V krajih, kjer se je preje širil tifus, nalezljive bolezni vsled pomanjkanja dobre pitne vode, se sedaj pretaka čista studenčnica po vodnjakih in sesalnih. Ob potih in cestah, po hlevih so napravljena napajališča, iz katerih pije živina, da je morala prejšnje čase požirati smrdljivo mlakužo. Koliko poti in truda je ljudem prihranjenega. Včasih, posebno ob suši, so morali ljudje po vodo po več ur daleč, in to vsak

dan. V poletni vročini si videl lahko vsak dan po kraških cestah voz za vozom, obložen s sodi, v katerih so dovažali kmetje vodo v svoje vasi.

Kdo se je preje menil za planinec? Po planinah je rastle trnje, divja, ne- užitna trava. Koder ni gospodaril ka- men in grušč, se je pa razpaslo brinje. Po brigi deželnega odbora je danes že deloma očiščenih, deloma se še meli- orira blizu 6000 hektarov planinskih pašnikov, ki bodo dajali tisočem go- vedi zdravo in tečno pašo.

Vzemimo ceste in mostove. Zgra- dilo ali popravilo se je 41 deželnih ali okrajnih cest in mostov. To so po ve- čini velika dela; pri nekaterih dosega proračun do 300.000 K. Manjših deloma izvršenih, deloma v delu stoječih cest- nih zgradb je 89. Dovršenih in izde- lanih cestnih projektov je 25, priprav- ljenih pa 24. Agrarna oblast sama je poleg tega zgradila 11 cest, h katerim je tudi dežela prispevala 100.000 kron.

Zivinoreja. Na Kranjskem se je naštel 1910. leta 266.977 glav goveje ži- vine, ki je vredna najmanj 70 milijonov kron. Prašičev se je naštel 177.300 glav. Z umno rejo, pravilnim krmlje- njem, izboljšanjem hlevov, z umnim obdelovanjem travnikov in pašnikov bi se dal dohodek najmanj podvojiti.

Deželni odbor je storil v tem po- gledu vse korake, da se dvigne vred- nost živine in se število glav pomnoži. Dežela se je razdelila v zivinorejska ozemlja, po katerih se je razdeljevala čistokrvna živina, vpeljalo se je premo- vanje goveje živine, vzrejevalne podpo- re le za teleta, postavila so se vzgojeva- lišča za telice. Dežela sama je napra- vila več zavodov za gojitve plemenskih živali.

Pospeševala se je kozoreja, perut- ninarstvo, konjereja, mlekarstvo, paš- ništvo, travništvo, izboljšali so se hlevi, vpeljali so se praktični zivinorejski tečaji itd. Koliko se je žrtvovalo in na- pravilo za gospodarski pouk v naši deželi. Razni kmetijski poučni in go- spodinjki tečaji so razširili obzorje na- šemu ljudstvu in bodo napravili sčas- soma popoln preobrat v gospodarski kulturi.

Sploh je ni stvari gospodarskega pomena, ki bi ne našla uvaževanje pri kranjskem deželnem odboru. Sadjar- stvo, vinarstvo, gozdarstvo, čebelar- stvo, ribarstvo, zadružništvo, vsaki pa- nogi je odkazano v knjigi posebno po- glavje.

Kaj so pa liberalci delali med tem časom? Vseh šest let, odkar je na kr- milu Slovenska Ljudska Stranka, so samo lagali, obrekovali in mazali po- štene ljudi, ki so delali za kmeta! Sto- rili niso popolnoma ničesar, ves čas so samo kmetu nagajali.

Liberalci so glasovali proti nove- mu občinskemu zakonu, proti vodnemu zakonu, proti cestnemu zakonu, proti lovskemu zakonu, proti novemu šol- skemu zakonu, novim cestnim odbo- rom, proti deželni banki, sploh, proti vsemu, kar bi utegnili koristiti našemu kmetu.

Zato vsi prihodnji torek v najod- ločnejši boj proti liberalcem, zatiral- cem in škodljivcem kmečkega stanu.

Kandidati S. L. S. v kmečkih obči- nah, ki volijo dne 9. decembra t. l.:

1. V volilnem okraju **Ljubljana—Vrhnika**, ki voli skupaj dva poslanca: **Franco Povše**, državni poslanec v Ljub- ljani in **Dr. Ivan Šusteršič**, deželni gla- var v Ljubljani.

2. V volilnem okraju **Kamnik—Br- do**, ki voli enega poslanca: **Dr. Janez Krek**, državni poslanec v Ljubljani.

3. V volilnem okraju **Kranj—Tržišč—Škofja Loka**, ki voli skupaj dva po- slanca: **Franco Demšar**, državni posla- nec na Češnjici in **Ivan Zabret**, posest- nik in cestni načelnik v Bobovku.

4. V volilnem okraju **Postojna—Logatec—Senožeče—Lož—Il. Bistrica—Cirknica**, ki voli skupaj dva poslanca: **Franco Drobnič**, župan občine Bloke in posestnik v Novivasi in **Dr. Ignacij Žitnik**, državni poslanec v Ljubljani.

5. V volilnem okraju **Radoljica—Kranjskagora**, ki voli enega poslanca: **Josip vitez Pogačnik**, državni poslanec v Podnartu.

6. V volilnem okraju **Vipava—Idri- ja**, ki voli enega poslanca: **Bogomir Perharc**, župan v Vipavi.

7. V volilnem okraju **Novo mesto—Kostanjevica—Krško**, ki voli enega poslanca: **Josip Zirc**, župan v Kandiji.

8. V volilnem okraju **Trebnje—Višnja gora—Žužemberk—Mokronog—Litija—Radeče**, ki voli skupja tri po- slance: **Franco Košak**, župan na Grosup- ljem, **Dr. Evgen Lampe**, deželni odbor- nik v Ljubljani in **Ivan Vehovec**, župan v Žužemberku.

9. V volilnem okraju **Kočevje—Rib- nica—Velike Lašče**, ki voli skupaj dva poslanca: **Anton Lovšin**, posestnik v Jurjeviči št. 34 in **Karol Škulj**, kaplan v Ribnici.

10. V volilnem okraju **Črnomelj—Metlika**: **Karol Dermastia**, učitelj slov. trgovske šole v Ljubljani.

Kandidati za mesta in trge se raz- glasijo pozneje.

Zapišimo na glasovnice samo na- vedene ljudske kandidate in nobene- ga drugega. Pokažimo zopet svetu, da smo strogo disciplinirana, moško za- vedna in nepremagljiva ljudska ar- mada.

Naprej za ljudsko pravdo! Z Bo- gom za ljudstvo!

Odgovorni urednik **Jožef Gostinčar**, drž. poslanec.

V deveti deželi.

Iz angleščine po Rider Haggardu prevel I. M. (Dalje.)

»Ne pristojta mi,« sem rekel, »ena- čiti se s kraljico.«

»Rekla sem, da sedi,« se je glasil njen odgovor, in tako sem sedel na di- van, ona pa me je začela gledati s ti- stimi svojimi črnimi očmi. Sedela je tamkaj, kakor utelešeni duh lepote, skorajda brez besedice; kadar pa je prav tiho kaj rekla, me je venomer gledala v obraz. V svojih črnih laseh je imela belo cvetko, in jaz sem skušal upreti svoje oči vanjo pa šteti njene cvetlične liste, pa je bilo vse zaman. Naposled mi je ali vsled njenega gle- danja ali vonja njenih las ali karsibodi bilo tako, kakor da bi me uspala. Naposled se je zganila.

»Inkubu,« je rekla, »ali ljubiš moč?«

Odgovoril sem, da menim, da vsi moški ljubijo moč te ali one vrste.

»Imel jo boš,« je rekla. »Ali ljubiš bogastvo?«

Dejal sem, da imam bogastvo rad vsled tega, kar nam nudi.

»Imel ga boš,« je rekla. »In ali ljubiš lepoto?«

Na to sem odgovoril, da imam zelo rad kiparstvo in stavbarstvo, ali nekaj takega nerodnega, tako da je naga- bančila čelo in za nekaj časa obmolk- nila. Moji živci so bili v takem stanju, da sem se tresel kot trepetlika. Slutil sem, da se ima nekaj strašnega zgo- diti, a bil sem kakor začaran in se ni- sem mogel otresti teh občutkov.

»Inkubu,« je izpregovorila navse- zadnje, »ali hočeš biti kralj? Poslušaj, ali bi hotel biti kralj? Glej, tujec, vo- lja me je narediti te kralja vseh zu- vendcev, pa morda od Soraje, kraljice noči. Ne, mir, poslušaj me! Živi duši nisem na ta način odkrila skrivnosti svojega srca, a ti si inozemec in vsled tega govorim brez sramote, ker vem, kaj ti morem vse ponuditi in kako tež- ko je bilo tebi govoriti. Glej, krona ti leži pred nogami, moj gospod Inkubu, in s tem bogastvo pa ženska, ki bi jo marsikdo rad zasnil. Zdaj pa ti go- vori, izvoljenec moj, in milo naj tvoje besede zvane na moja ušesa.«

»O Soraja,« sem rekel, »prosim te, ne govori tako,« — kakor vidiš, nisem imel časa izbirati besedi, — »kajti to je nemogoče. Zaročen sem s tvojo se- stro Nilepto, Soraja, in jaz ljubim njo in edino njo.«

Komaj pa sem zinil te besede, sem se zavedel, da sem izpregovoril nekaj strahovitega in ozrl sem se kviško, da vidim posledice. Ko sem začel govoriti, si je Soraja zakrivala obraz z rokami, ko pa sem končal, je počasi vzdignila glavo; bila je taka, da sem se prestra- šen zdrznil. Obraz ji je bil bled kot zid, oči pa so švigale kot plamen. Vstala je, vendar je bilo videti, da ji sapa zasta- ja. Najgroznejše pa je bilo, ker je bila vzlic temu tako mirna. Enkrat je po- gledala na stransko mizo, na kateri je ležalo bodalce, po od njega do mene, kakor da bi ji prišlo na misel, da bi me umorila; vendar se ga ni dotaknila. Naposled je izpregovorila, ali eno sa- mo besedo:

»Pojdi!«

Nato sem odšel, lahko si misliš,

kako vesel, da sem mogel proč in zdaj sem tukaj. Daj mi še en kozarec vina, prav dobro dene, pa mi povej kaj mi je storiti?»

Zmajal sem z glavo, kajti stvar je bila v resnici resna. Prav kakor pravi neki pesnik: Peklo ne pozna takega srda, kakor neuslišana ženska! Posebno pa še, ako je ta ženska kraljica in Soraja. V resnici sem se bal najhujšega, tudi neposredno nevarnost za nas same.

»Pred vsem je treba ta dogodek nemudoma sporočiti Nilepti,« sem rekel, »in nemara bo najbolje, če jaz to povem. Tvojim besedam bi znabiti ne verjela in bi kaj sumila.«

»Kdo je poveljnik njene straže drevi?« sem vprašal nadalje.

»Tomič.«

»Pa dobro, zato ne bo težko priti do nje. Menim pa, da bi bilo dobro Tomiču povedati, kaj se je zgodilo.«

»Ej, ne vem,« je rekel Vojnovič. Silno hudo bi mu delo, revež! Saj veš, kako se zanima za Sorajo.«

»Res, pa znabiti mu tega ni treba praviti. Še prekmalu bo sam to zvedel. Sedaj pa si zapomni moje besede, ki ti jih povem: čisto gotovo se Soraja pridruži Nasti, ki se kuja tam na severu, in imeli bomo vojsko, kakor je Zuvendci že stoletja niso doživeli. Poglej no tja,« sem rekel in pokazal na dva državna sela, ki sta prihitela iz vrat Sorajinih zasebnih soban. »Zdaj pa pojdi z menoj,« in odhitel sem v nekak stolp, ki se je vzdigoval nad streho naših prostorov. Prvo, kar sva videla, je bilo, da je en sel hitel proti templju, noseč brez dvoma kraljičino sporočilo velikemu svečeniku Agonu; za drugim sem se pa zaman oziral. Šele čez nekaj časa sem uzrl jezdec, ki je dirjal skozi severna mestna vrata in skozi daljnogled sem spoznal drugega sela.

»Oj!« sem vzkliknil, »ta Soraja pa je energična ženska. Takoj gre na delo in hoče udariti hitro pa trdo. Ti si jo razžalil in kri bo tekla v potokih, preden se madež opere, in tvoja tudi, če se ji posreči dobiti te v pest. Veš, zdaj pa grem k Nilepti. Ti pa ostani, kjer si in se skušaj zopet umiriti in živce urediti. In odšel je.

Brez težave sem bil sprejet pri kraljici. Pričakovala je Vojnoviča in ni ji bilo ravno po volji, da je uzrla pred seboj moj obraz.

»Ali se je mojemu gospodu kaj pripetilo, Makumazan, da me ne pride obiskat? Povej mi, ali je bolan?«

Odgovoril sem, da se primeroma dobro počuti, nato pa sem brez obotavljanja pričel svojo zgodbo ter jo povedal od konca do kraja. Oj, kako se je raztogotila! To vam je bil pogled! Pa vendar je bila tako ljubka videti!

»Kako se drzneš s tako bajko priti pred me?« je zakričala. »Laž je trditi, da je moj gospod dvoril Soraji, moji sestri!«

»Oprosti, o kraljica,« sem odgovoril, »rekel sem, da je Soraja dvorila tvojemu gospodu.«

»Ne cepi mi dlake z besedami. Mar ni to enoinisto? Eden daje, drugi jemlje; dar pride od enega do drugega, in kaj za to, kdo je pri tem bolj kriv? Soraja! Oj, sovražim jo — Soraja je kraljica in moja sestra. Ona se ne bi tako nizko ponižala, ako bi ji on ne bil pokazal pota. Oj, kako resnično pravi pesnik, da je možki kakor kača, ki je nikdo ne more zgrabiti, če se je pa dotakne, se zastrupi.«

»Ta opazka, o kraljica, je prav izvrstna, zdi se mi pa, da pesnika nisi dobro brala. Nilepta,« sem nadaljeval, »dobro veš, da so vse te tvoje besede prazna bedastoča in da zdaj ni čas za neumnosti.«

»Kaj se drzneš?« mi je prestrigla besedo in udarila z nogami ob tla. »Mar te je tvoj verolomni gospod poslal, da me žališ? Kdo si ti, tujec, da se drzneš tako govoriti z menoj, kraljico? Kako se moreš drzniti?«

»Da, drznem se. Poslušaj. Sorajini seli itak že hite proti severu in kličejo k orožju. V treh dneh se oglasi Nasta v svojih trdnjavah kakor lev pred nočjo in njegovo rjovenje se bo čulo po cellem severu. Kraljica noči ima nežen glas in ne bo pela zastonj. Njen prapor bodo nosili od vasi do vasi, od doline do doline, in vojniki bodo rasli za njim kakor prah v vrtincu. Polovica cele vojske bo odmevala od njenega bojnega klica, in v vsakem mestu, v vsakem selu te širne dežele bodo svečeniki oznanjali sveto vojsko proti tujcem. Govoril sem, o kraljica!«

Nilepta je bila zdaj docela mirna; togota jo je minila; kakor bi trenil je odložila značaj ljubeznjive ženske s tako naglico in popolnostjo, da je bilo veselje, ter si nadela značaj kraljice in odločne ženske. Izpremembra je bila nenadna in temeljita.

»Tvoje besede so jako pametne, Makumazan. Odpusti mi moje bedarije. Biti brezsrčen — to se pravi premagati vse. Strast je kakor strela; lepa je in veže zemljo z nebom, a tudi ubija! Ti misliš, da se sestra Soraja vzdigne z vojsko nad me. Bodi! Ne bo zmagala. Kajti jaz imam prijatelje in privrženke. Mnogo jih je, ki bodo začeli klicati: Nilepta! Moj prapor bo zavihral na stolpih in gorah in svet mojih kresov bo drevi skakal od gore do gore ter oznanjal mojo vojsko. Zlomiti hočem njeno moč in razkropiti njene vojake. Večna noč bo delež kraljice noči. Daj mi pergament in črnilo. Tako. Zdaj mi pa pokliči častnika iz sprednje sohe.«

Storil sem, kakor mi je bilo naročeno in v sobo je stopil stari, priazni kapetan telesne straže. Kara po imenu, in se globoko priklonil.

»Vzemi ta pergament,« je rekla Nilepta, »tvoje poverilo je; zastraži dobro vse izhode soban moje sestre Soraje, kraljice noči in kraljice Zuvendcev. Nikogar ne pusti ne ven ne noter, sicer zapade življenje!«

Mož je bil videti osupel, a je le odgovoril: »Kraljeve besede naj se zgrade, in je odšel. Nato je Nilepta poslala

sela do Vojnoviča, ki je kmalu prišel; bil je videti v veliki zadregi. Mislil sem, da bomo imeli nov izbruh čustev, ali čudovito je žensko vedenje! Niti z besedico ni omenila Soraje in njegove namišljene nestanovitnosti, ampak ga je le pozdravila s prijaznim priklamanjem in izjavila na kratko, da bi rada slišala njegov svet v jako važnih zadevah.

Prav ob Vojnovičevem prihodu se je vrnil častnik ter sporočil, da je Soraja izginila. Ptičica je poletela v tempelj rekoč, da ima po navadi odličnih zvezdskih žensk namen prebiti noč v premišljevanju pred oltarjem. Pomenljivo smo se spogledali. Udarec je kaj hitro padel.

Nato smo se lotili dela.

Sklicali smo generale, katerim smo mogli zaupati ter jim povedali o državnih zadevah toliko, kolikor se nam je zdelo potrebno. Vsem pa je bilo dano povelje zbrati vse svoje čete. Isto se je zgodilo z zanesljivimi vplivnejšimi velikaši in nekateri so še tisti dan odpotovali na svoja daljna posestva, da zbero svoje privrženice in prijatelje. Načelnikom oddaljenih mest so bila poslana zapečatená povelja in pred nočjo je odšlo še kakih dvajset selov z naročilom, da jezdijo noč in dan, dokler ne dospo do oddaljenih poglavariev, do katerih so bila pisma naslovljena. Vrh tega pa je bilo tudi mnogo oglednikov poslanih na delo.

Delali smo cel popoldan in cel večer s pomočjo nekaterih zanesljivih pisarjev. Osem je že bila ura, ko smo se vrnili nazaj v svoje prostore. Tu smo izvedeli od Alfonza, ki se je silno srdil, ker mu je naš izostanek pokvaril kosilo — postal je namreč zopet kuhar — da se je Tomič vrnil z lova in da je nastopil službo. Ker so bila navodila častniku zunanje straže že poslana in ker nismo imeli vzroka bati se neposredne nevarnosti, se nam ni zdelo vredno poiskati ga in ga obvestiti o tem, kar se je zgodilo; take stvari človek v takih posebnih okoliščinah kaj rad odloži. In tako smo hitro povečerjali ter se podali k počitku.

Poprej pa je že prišlo Vojnoviču na misel naročiti Umslopogasu, da malo pazi na Nileptino stanovanje. Umslopogas je bil zdaj povsod dobro poznan in s posebnim kraljevim dovoljenjem mu je bilo dovoljeno gibati se prosto na okoli; tega dovoljenja se je pogosto poslužil in taval po palači v tihih nočnih urah. Z ozirom na to je bilo gotovo, da njegova navzočnost po hodnikih ne vzbudi nobene pozornosti. Brez vsake besedice je stari Zulu prijel svojo sekuro in odšel. Pa tudi mi smo se podali k počitku.

Zdelo se mi je, da sem spal le nekaj minut, ko sem se v nekem čednem nemiru prebudil. Čutil sem, da je nekdo v sobi in da zre name. Kakor bi trenil, sem sedel pokonci in v svoje začudenje spoznal, da se je že danilo in da je pri vznožju moje postelje stal Umslopogas.

(Dalje sledi.)

Leto 1812.

(Doživljaji francoskega vojaka.)

(Dalje.)

Na cesti sem šel mimo ženske, ki je stala pred vrati neke hiše na glas jokajoč. Pred njo na tleh je ležalo mrtvo moško truplo francoskega vojaka. Poklicala me je, rekoč: »Pomagajte mi gospod; Židje, pri katerih sva z mojim možem prenočevala, so mi moža po noči umorili, vse pobrali, kar je imel, truplo pa vrgli na cesto. Kaj naj storim? Nikogar ni, da bi mi pomagal v sili, o gospod, prosim vas, pomagajte mi!« Kako naj jaz, Lazar, pomagam? Pred mestom so grmeli ruski topovi, vse kar je bilo francoskega, je divje bežalo iz mesta, kaj mi je bilo storiti? Pustil sem žensko tam, ne da bi kaj odgovoril in se vmešal v tisočglavo množico, ki se je valila po cesti proti Kovnu. Ženske, otroci, vojaki, konji in vozovi, vse se je trlo in skušalo prehiteti eden drugega, da bi le uhitelo kosaškimi rokami. Gledal sem okoli sebe, da bi našel kak znan obraz, pa ni ga bilo. Šel sem torej sam in premišljeval, kako ponosno in veličastno je vkorakala pred petimi meseci velikanska francoska armada v Vilno, in kako strašno razcapana in razbita je bežala sedaj iz tega mesta.

ŠESTNAJSTO POGLAVJE.

Od Vilne proti Kovnu. — Pes našega regimenta. — Maršal Ney. — Oropana vojna blagajna. — Zastrupljen.

Komaj smo se oddaljili od mesta za četrto milje, že smo zapazili kozake na levo stran ceste na višinah, na desno pa na ravnini; toda držali so se tako daleč od nas, da jih naši streli niso mogli doseči.

Čez nekaj časa sem prišel do ubitega konja, ki je imel na hrbtu črno odejo iz kozuhovine. Te odeje sem se silno razveselil, kajti kučmo, ki me je grela tudi v ušesa, sem bil nekje pozabil ali izgubil, ter sem zato neobhodno potreboval kakšnih varnostnih naprav za ušesa. Poskušal sem s škariami, da bi si košček kozuhovine odrezal, toda nisem mogel, kajti niti z desno roko, ki sem jo nosil obvezano, niti z levo, ki je bila vsa premrzla od mraza, nisem mogel s škariami blizu. Nekdo, ki je šel lač s mimo mene in videl, kako sem nebogljen, je pristopil k meni in mi pomagal. Prerezal je odejo na dva dela, on del sem vzel jaz, enega pa on. Za sedaj sem del svoj delež na glavo in šel naprej.

Kmalu nato se je zaslislalo od Vilne močno streljanje. Maršal Ney, ki je vodil zadnjo četo in je dozdaj zadrževal sovražnika, da ni mogel v mesto, se je začel umikati iz Vilne. Trume beguncev, ki so se nahajale pred njim, so se podvzale, toda to so bili domala ljudje, ki so bili popolnoma nesposobni za boj. Tudi jaz bi bil šel raje hitreje, toda tega nisem mogel storiti vsled ozeblin na nogi in posebno še vsled strašnih bolečin v želodcu in črevesju.

Ko je streljanje postajalo zmirom bolj močno, so zadnji vedno bolj pritiskali naprej. Močnejši so odrivali slabejše ali jih pa potisnili na tla, usmiljenja tu ni nihče poznal, vsakdo je skrbel le zase. Tudi mene so podrlji bežeči nemški vojaki na tla. Cela poveljenjstva se je vtila čez me, nihče se ni brigal zame. Ves otolčen in sesuvan sem menil že, da od tu ne bom prišel živ, ko sem porabil ugodno priliko, ko ni bilo slučajno toliko ljudstva na cesti in sem z velikim trudom vstal. Toda maršal Ney s svojim oddelkom je bil že tukaj, braneč se proti sovražniku, ki mu je sledil za petami. Bilo mi je popolnoma jasno, da bom prišel sovražnikom v pest, če me maršal Ney s svojo četo prehitijo. K sreči se je ustavil maršal na nekem majhnem griču ob cesti, da bi počakal še tiste, ki so ostali za nami. Številno mož, s katerimi je maršal tako krepko ščitil begunce, je znašalo kakih 300.

Pred menoj je korakal mož, ki sem ga po plašču spoznal, da spada k našemu regimentu. Nesel je na hrbtu telečnjak in tudi še nekaj drugega, kar pa od daleč nisem mogel razločiti. Podvizal sem se, da sem ga dohitel in šele sedaj sem zapazil, da nese na rami psa. Pogledal sem možu v obraz in sem ga takoj spoznal; bil je stari, dobri seržant Daubeton, ki se je bil udeležil že prve vojne v Italiji.

Začuden sem ga povpraševal, čemu neki se je obložil s psom; saj se vendar dobi še mnogo konj, ki je njihovo meso pač boljše kakor pasje. Njegovo početje se mi je zdelo tembolj čudno, ker je bil sam tako nebogljen, da se je komaj pomikal naprej.

»Kaj misliš, mi je ogorčeno odgovoril, »da bi jaz jedel pasje meso? Raje pač še kozakovo! Ali ne poznaš več Moutona, psa našega regimenta? Noge ima vse ozeble in zamrle od mraza, tako da ne more več hoditi.«

Pogladil sem zveto žival, ona pa mi je lizala roko in me je žalostno pogledala, kakor bi mi tožila svojo bol.

Šla sva skupaj naprej in med potoma mi je Daubeton pripovedoval, da so že pred sedmo uro udrili Rusi v predmestje, kjer se je nahajalo naše stanovanje, in da so tu zajeli kakih 12.000 mož in častnikov, ki se niso mogli vsled slabosti dovolj hitro umakniti.

»Tudi mene«, je nadaljeval, »bi bila skoro zadela ista usoda, kajti moja ljubezen do psa me je dokaj časa zadržala. Skrival sem se splazil iz stanovanja, da me Mouton ne bi zapazil, kajti on s svojimi ozeblimi tacami pač ni mogel z menoj. Toda ni se mi posrečilo, da bi ga prevaril, spoznal je, da ga hočem zapustiti in je začel žalostno in pretresljivo tuliti, da sem šel nazaj in ga spustil venkaj. Vlekel se je za menoj, toda njegove ranjene noge ga niso mogle nositi, zato je vedno padal in se zopet dvigal. Ali bi ti mogel gledati to, ne da bi se ti smililo? Jaz nisem mogel; prosil sem nekega moža, da mi je psa vzdignil na rame in ga privezal z jermenom od telečnjaka.«

Medtem, ko je Daubeton govoril, sva prišla do tovrnega voza, ki je ležal na cesti prevrnjen. Od znotraj sva videla sledove moke in drugih živil; bil je tedaj očitno oplenjen. Jaz sem moral tukaj obstati, kajti vsled silnih bolečin v želodcu sem se kar vil; prošil sem Daubetona, naj me počaka. Obljubil mi je, da me bo, zlasti še zato, ker je uvidel, da psa ne more več nesti ter ga je zato hotel postaviti na tla.

Ko se je pripravil k temu opravilu — jaz mu nisem mogel pomagati, ker sem imel opraviti dovolj sam s seboj — sva zapazila na levo stran ceste v neki globeli, kakih 20 korakov od naju naprej blizu 30 nemških vojakov, ki so najbrže pričakovali maršala Ney-a. Obenem pa sva videla na desni strani ceste kakih dvajset mož močno četo ruskih konjenikov s častnikom na čelu in razen tega še nekoliko kozakov, ki so jahali izven čete vsak zase.

Pomikali so se proti nemškim vojakom očitno z namenom napasti jih in tudi vsej množici zapreti prehod in onemogočiti beg. Ko so jih Nemci zapazili, so se spravili iz globeli na nek grič v bližini in se postavili tam v obrambno pozicijo, množica ljudstva pa se je obrnila in bežala nazaj, da bi prišla v varstvo čete maršala Ney-a. Položaj je bil za naju jako nevaren. V tem trenutku je hitel mimo naju krepak grenadir in se uvrstil med Nemce. Tudi midva bi bila šla rada tjakaj, toda jaz nisem mogel, Daubeton pa je hotel najprvo psa spraviti z ramen. Medtem so ruski konjeniki že drveli proti Nemcem, vendar pa so se ustavili nekoliko od njih, častnik pa je šel bližje k njim in jih z znamenji, ki jih je delal z roko, pozval, naj se udajo. Odgovor je bil strel, ki ga je sprožil grenadir, na to pa je sledila salva Nemcev.

Mislila sva, da je padlo vsaj polovico Rusov, toda zdelo se je, da ni niti eden zadet. Še celo oficir, ki je bil Nemcem najbližje, je bil docela nepoškodovan. Z glasnim krikom: »Hurra« so se sedaj Rusi zapodili proti našim. Prej, kakor v dveh minutah so bili Nemci deloma poteptani od konjskih kopit, deloma pa so bežali v smeri proti tisti strani, kjer se je nahajal maršal Ney s svojim oddelkom. Rusi za njimi. Divja gonja je šla tik mimo naju dveh. Vse je drvelo naprej, samo en ruski kozak se je ločil iz čete in napadel Daubetona. Temu se med tem ni bilo še posrečilo razvozljati jermena, s katerim je bil pes privezan na telečnjak, zakaj imel je otrple prste. Zadnji trenutek je mislil telečnjak in psa vreči na tla, toda ni mu bilo več mogoče, kajti kozak je že pri njem in ga divje napadel. Daubeton se je z hrbtom naslonil na voz, tako da je imel zavarovano vsaj svoje ozadje. Jaz sem imel še vedno opravka sam s seboj in sem bil v tako žalostnem položaju, da mu nisem mogel priti na pomoč.

Položaj Daubetona je bil strašen. Medtem ko je odbijal divje nasprotnikove udarce sablje s puško, je pes na njegovem hrbtu divje lajal, hoteč se

oprostiti vozi in skočiti na tla. Majal je Daubetona zdaj sem, zdaj tja; mislim, da je tudi Daubeton videl smrt pred očmi, toda obupal ni. Njrgovo izhudišeno, od dima začrnelo obličje je bilo skremženo, v obeh mu je gorel plamen. Ta trenutek je udarec kozakove sablje, ki je bil namenjen na glavo psa, presekal jermen, s katerim je bil pes privezan na telečnjak; pes je s strašnim tulenjem je skočil na tla, toda z zadnjim delom svojega telesa je obvisel na telečnjaku in potegnil vsled svoje teže Daubetona na tla. Mislim sem, da je sedel po njem. Medtem se je meni posrečilo, da sem strgal s svoje desne roke obvezo; zgrabil sem puško in nameril na napadalca. To je imelo učinek: obrnil se je mahoma proti meni. Sprožil sem, toda smodnik se ni hotel užeati. Krohotajoč se me je kozak napadel; mislim je pač, da me bo kmalu ugnal, ker sem bil v takem nesrečnem položaju. Ali nevarnosti mi je dala moč; kjerkoli je poskušal, da bi mi prišel s sablje blizu, povsod mu je štrlela bajonetova ostrina nasproti. Končno me je pustil, ko je spoznal, da tu ni ne opravi in se znova obrnil proti Daubetonu.

Njemu se je bilo medtem posrečilo odstraniti s hrba i telečnjak i psa. Pravkar se je bil vzdignil in prišel v roke puške, ko ga je kozak zopet napadel. Toda Daubetona zdaj ni nobena več več avirala, tako da je sam začel napadati. Z nekoliko drugimi naskoki je porinil kozaka nekoliko nazaj, nato pa je mahoma pritisnil puško i obrazu in sprožil. Počilo je, kozak je zakričal; iz ust se mu je vili kri, omahoval je nekoliko časa na konju, naslednji trenutek pa je padel na tla. Daubeton je zgrabil konja za uzo.

(Dalje prih.)

Dom in svet.

Jubilej. Naš presvetli cesar obhaja 18. decembra 1913 izvanredni jubilej. Takrat obhaja 65letnico svojega vladanja. Dne 18. novembra je uškal naš zivolasi cesar 1000 mesecev svojega življenja (83 let in 4 mesece). Zanimivo je, da bo istega dne, ko bo naš cesar doživel 1000 mesecev (t. j. dne 18. decembra 1913) njegov naslednik na prestolu Franc Ferdinand (rojen 18. decembra 1863) praznoval 50letnico svojega življenja.

Nasa dežela oskrbuje bolniške naucejce. Oskrbiti bolniške naucejce v naši ljubljanski bolnici na dan 2 K 40 vin. Na Korškem 2 K 50 vin., na Stajerskem 2 K 50 vin., na Nižem Avstrijskem 3 K 20 vin., v Trstu 3 K 20 vin.

Ustava na Hrvaškem zopet vpostavljen. Za hrvaškega bana je imenovan bivši ljubljanski bolniški načelnik baron Skerlec. V kratkem se vrše zopet volitve v hrvaški sabor.

Srečna družina. Dne 26. novembra sta obhajala v Zabotici na Korškem zlato poroko g. Ivan Erlih in njegova soproga v krogu svojih sinov in hčer. Iz te rodbine se je poročilo osem sinov, med katerimi

sta gospod prelat dr. Martin Erlih in g. dr. Lam. Erlih, profesorja bogoslovja v Celovcu, drugi c. kr. sodnik v Dobrušici, tretji trgovec v Trbižu, četrti posestnik in naslednik očetov, peti posestnik v Ovčji vasi. Eden pa je kot poštni uradnik umrl že pred leti. Bog je očividno blagoslovil vzgojo teh staršev. Duh v tej rodbini pa je bil tudi vedno ves katolišk, v delu in molitvi je rasla rodbina, nad katero je čulo strogo očetovo oko, in z božjo pomočjo so prišli vsi do namenjenega cilja.

Nesreča na Reki. Z Reke poročajo: V ladjedelniški družbi »Danubius« na Reki se je, ko so sestavljali dvigalnik pri zgradbi vojnih ladij, zgodila velika nesreča. Ogronje se je namreč porušilo in šest delavcev podšlo. En delavec je bil takoj mrtev, pet jih je nevarno ranjenih in so jih prepešali v bolnišnico, kjer je eden takoj izdihnil. Tudi ostali se bore s smrtjo. V zračni zalosti so dali dne 26. novembra vsem delavcem prosto. Povečini so vsi Ostri.

Mrtvega so našli dne 25. novembra v Ločnici 38letnega mizarja Valentina Kolana iz Zbilj pri Medvodah. Ležal je s telesom na bregu, le glavo je imel v vodi, dočim je bilo orodje razmetano po flet. Težko, da bi bil Kalar vsled pijače zašel v vodo, ker je v ponedeljek cel dan delal in ni bil pijanec.

Glavna posojilnica. Likvidacijski odbor »Glavne posojilnice« piše: Likvidacijski odbor si že več mesecev resno prizadeva med člani in upniki »Glavne« doseči poravnavo, katere bi pospešila končanje konkurza ter bi bila v očividnem interesu obeh strank. Znano je, da ponujajo člani upnikom plačati 30% njihovih terjatev do 1. julija 1914. Dosedanja poravnalna akcija je bila precej povoljna. Dotično poravnavo so podpisali upniki, ki reprezentujejo blizu 2 milijonov kron, tedaj nad polovico hranilnih vlog in drugih terjatev. Toda precejšnje število upnikov stoji navzlic vsemu trudu odbora hladno na strani. Nekateri niso pristopni, drugi pravijo, da je še čas. Toda stvar je zelo nujna. Nekaj je nepristopnih, ki vidno špekulirajo na to, da po končanem konkurzu hitro popadejo solventne člane. To je nevarna spekulacija. Pomislite naj, da je upnikov 900 in ima likvidacijski odbor pravico, nad polovico dolgov izterjati. Likvidacijski odbor in denarni zavež, ki prevzema izplačevanje onih, ki se se poravnali, hoteta s tem postati glavni upnik in naravnajo, da se boosta poslužila vseh dopustnih sredstev, da zasežeta vse premoženje članov. Na ta način je prav haliko mogoče, da ostanejo tisti, ki se trudvratno branijo poravnavi, na cedilu. Konkurni tožbeni, izvršilni in likvidacijski stroški se množe in obresti rastejo ter uničijo mnogo premoženja, katero bi sicer služilo pokritju. Boljša je silna poravnava, kakor mastna pravda. Brez izpust se pa ne nikdar noben konkurz. Nekateri hotejo težavni položaj izrabiti, misleč, da se boito z vsemi poravnali, boito morali mene polno plačati. Tega odbor ne bo storil, ker ne bo imel nikdar dovolj sredstev za to,

Take špekulacije niso častne ter bodo imele bržkone nasprotni uspeh. Edino pravično in pošteno je, da pridejo vsi upniki razmerno do plačila. Veliki poloni v Trstu, na Korškem, v Pragi (Vaclavska založna, deficit 8 milijonov kron), na Dunaju (Nussdorf), v Bukovini itd. so se že leta poravnali, videč, da ne gre drugače. Upamo da se tudi pri nas doseže poravnava. Čeje, jeno še enkrat ne vse upnike, da pristopijo k poravnavi v lastnem interesu. Opozorjati moramo pa tudi vse člane, da po svoji moči prispevajo i pokritju primanjkljaja, da se resno obonejene zaveže in da zopet zadane zaupanje in kredit.

Reparacijski morilec. Janec Pivk, ki je pred kratkim umrl v Zmizcu posilničarke Marijane Kramik, je bil obsodil i dni pred ljubljansko poroto na 15 let težkeje tve.

Novi davki v državnem zboru. Državna zbornica je sprejela zakon, po katerem se zvise davek na liter alkohola za 50 vinarjev. Ravnotako se zvise tudi osebnodohodninski davek pri onih, ki imajo 10 tisoč kron dohodkov na leto. Osebnodohodnina se zvise tudi pri onih ohdovencih, ki imajo več kakor 2400 K dohodkov, za 15 odstotkov. Ampak plačevali bodo v povseki samo oni, ki nimajo otrok.

Nesrečna smrt slovenskega mladeniča v tujini. Dne 13. novembra je bil novinar Anton Agrež, doma iz Gledobega pri Brežicah, odpravljen od 1. topničarske baterije v Trbižu v Beljati. Ob 3. uri ponoči je bil s vojno odpuščen. Bil je v civilni obleki, vesel, da gre proč, je sam rekel: »Vesel sem, da pridem v Beljak, tam imam sorodnike in jih bom mogel večkrat obiskati in si tako okrajšati težavne ure vojaškega življenja.« Zadnji četni ur, preden se je imel odpuščen, je še šel v lex, da vzame slovo od svojih tovarišev. Pri vratih stoječa mrlja, nevarna civilista, se ustraši in udari ubogega mladeniča tako nesrečno v trenuh, da je padel vznak na tla. Z zadnjimi močmi se je še hotel vzdigniti, a je onemrl zopet naza. Prenesli so ga v vojašnico. Civilni zdravnik, ki je bil hitro na licu mesta, je konstatiral — smrt. Razlog je bil žal, postaven fant, prvi slovenski korenjak. Takoj po nesreči se fotografirali starši, a tudi na poroti prizjav ni bilo odgovora. Zagreb se je vrši dne 15. novembra z velikimi vojaškimi častmi. Udeležili so se pogreb nesrečne žrtve tudi častniki. Na krsi smo videli štiri venca; enega je daroval lovski bataljon št. 5, enega častniki, enega baterija in enega moštvo. — Poživaj vrli slovenski fant mirno v slovenski zemlji ob jezikovni moči, daleč proč od svojega doma!

Prva redna zračna pošta. Francoska pošta uprava je uvedla redni zračni poštni promet z aeroplani med Parizom in Nice.

O starosti zemlje se že dolgo časa prepirajo naravoslovci. Nekateri trde, da je naša zemlja stara najmanj 300 milijonov let, drugi pa ji priznavajo levočastno 20—30 milijonov let. Zadržaj besede v tem sporu!

je zaenkrat izgovoril sloviti učenjak Strit, ki pravi, da je zemlja stara največ 240 milijonov let.

Izgubljeno. Dne 2. oktobra t. l., ko je bil v Kandiji pri Novem mestu velik živinski semenj, se je našla na cesti v vasi Zidani most, župnije Trebnje, večja vsota denarja. Kdor ga je izgubil, ga dobi proti primerni naidenini pri Janezu Lap, posestniku v Zidanem mostu št. 4, pošta Trebnje na Dolenjskem.

Bulgarski car pri pogrebu svoje služkinje. V Ebenthalu na Nižiem Avstrijskem je umrla dolgoletna kasteľanka tamošnjega koburškega gradu gospodična Karolina Ptacnik. K njenemu pogrebu je prišel tudi bulgarski car Ferdinand. Car ni bil samo navzoč pri blagoslovljenju trupla v župni cerkvi, temveč je šel za krsto do groba, kjer je kratko molil in vrgel lopatico prsti na krsto.

Milijarder brez vinarja. Newyorški bogataš Carnega nima nikoli pri sebi niti vinarja denarja. Te dni je z avtomobilom prehitro vozil po mestnih ulicah, zato ga je redar ustavil in zahteval od njega predpisano denarno kazen. Milijonar pa kakor navadno ni imel niti vinarja pri sebi. Zato so ga odpeljali v zapor, kjer je moral biti tako dolgo, da je prišel njegov tajnik in plačal zanj naloženo globo. Ko so ga nato prijatelji vprašali, zakaj vendar ne nosi s seboj nobenega denarja, je milijonar odgovoril: »Kako naj nosim, ko mi je tako nerodno imeti pri sebi denarnico, brez denarnice pa vse izgubim!« Revež.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere jamči deželna Kranjska, in jih obrestuje po 4 % brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Bohinjska Bistrica. V nedeljo, dne 7. decembra priredi naše izobraževalno društvo prvičkrat gledališko predstavo; fantje bodo igrali enodejansko burko »Prepirljiva sosed«, dekleta pa pet dejansko žaloigro »Vestalko«. — Da bi se dekleta ponavljalne šole tem bolj izurile v kuhinjskem tečaju, porabi vrla gdčna učiteljica Zemljanova vsak prost dan za pouk v kuh. Posebno je

gospodinjskemu tečaju naklonjen naš gospod župnik, ki izposluje kar največ ugodnosti za omenjeni kuhinjski tečaj in ga sam podpira tudi materielno; tako je n. pr. zadnjič enkrat razveselil gospodično učiteljico in gojenke s tem, da nobeni ni bilo treba plačati svojega denarnega prispevka, ki bi na posamezno omenjeni dan pripadel. — Prelepa je narava v teh krasnih dneh, zlasti Triglav se vidi kristalno čist. Vsak mora imeti velikanski užitek od pogledu teh naravnih čudežev!

g Bohinjska Bistrica. Pri nas je vsa liberalna in mokraška banda stopila na noge zoper g. Pibra. Brezumni Grobtek, ta Hrvat, je celo priredil kmetski volilni shod v pojasnilo deželnega gospodarstva. Topot se je zatekel k našemu c. kr. poštarju Bevcu, da mu je odstopil svoj gostilniški prostor. Sprva so nameravali zborovati na prostem, pa jim je zmanjkalo sape. Pricapljali so pa na shod vsi železniški socialdemokrati vseh naših treh železniških postaj, liberalci, in da je bil shod še bolj impozanten, so se jim pridružili žganjarji obeh dolin. Govorili so sklicatelji, Korenčan in Gogala. Navzoč je bil tudi Ravhekar, ta goreči zaupnik liberalne stranke, ter je imel priliko poročati o skrajno zavojenem, slabem gospodarstvu, ko je s svojim falimentom za tisoče oškodoval Bistričane in druge. Počastila sta to častito družbo tudi oba Cingleta. Nežni spol je pa zastopala Vončinka, žena železniškega čuvaja. Tako je prevladal na tem klavernem shodu le tuj, zlasti železniški element. Še gostilničarja je bilo sram, je odnesel pete ter jo raje odkuril. Na shodu samem so premljevali stare, pogrete laži, prav po mokraško zabavljali, proklinjali in popivali ter so tako naši liberalci in mokraški pokažali, da tudi nekaj znajo. Poštenjaki so se pa prepričali, da za moža, ki drži kaj nase, niso shodi, ki jih skliče brezverec Grobtek in njegovi trabantje, podrepniki. — Ruje se tudi zoper g. Pogačnika. To ime je v Bohinju zelo popularno, kdo ga pač ne pozna. Toliko volilcev je bilo že pri njem v Podnartu, kjer jih je sprejel z največjim veseljem ter jim šel na roke, kar je mogel. Piber in Pogačnik že toliko let roko v roki delujeta za naš blagor. Kar ne gre doma, pa Pogačnik podregne na Dunaju ter hodi od pisarne do pisarne, tja do samega ministra ter nam izposluje, kar je sploh mogoče. In to dela za nas že osemnajst let. V najvišjih dunajskih krogih si je pridobil vedno več veljave, cesar ga je odlikoval in počastil. In tako bo še lažje za nas kaj storil ter smo lahko ponosni, da imamo poslanca, ki ima v cesarskem mestu tako velik vpliv in tako mogočno besedo. V svojo čast bomo v tork zapisali na glasovnico: Josip vitez Pogačnik, državni poslanec v Podnartu.

g Domžale. Denar izgubila. Na sv. Katarine dan je izgubila v Domžalah na »svinjskem sejmu« neka uboga žena čez 30 K denarja. Denar je bil v »priftošelju«. Kdor ga je našel, naj bo toliko usmiljen in naj ga pošlje uredništvu »Domoljuba« v Ljubljani. Bog mu bodi plačnik!

g Dob. Zadnji dopisi v »Domoljuba« naše liberalce jeze zato, ker smo jih svetu pokazali v njihovi pravi luči. Pa

ne pomaga nič. Kdor je doma liberallec, naj ga tudi svet kot takega pozna. Čemu hinavščino uganjati? — Nesreče. Nogo je zlomil Franc Marinček iz Gorjuše tako nesrečno, da so ga morali prepeljati v bolnico. V Dobu je pa nanaglomala umrl daleč okrog znani Janez Drolka po domače Nejec.

g Iz Gorenjevasi pri Retečah. V gozdu posestnika Antona Jenko pod vasjo se je zemlja posedla za kaka dva metra globoko in tri metre široko tik pri stezi. Nevarnost je, da kateri notri ne pade in se lahko poškoduje, da si zlomi nogo ali roko. Še najbolj nevarno pa je, če se notri stalno ne naseli kurji tat v podobi lisičje kože. Gospodinje, če vam je kaj do vaših kokoši, zahtevajte od dotičnega posestnika, da zadela tisto luknjo! — Ta mesec bo začel kovati g. Anton Štucin na domu svoje matere. Fant je priden in je tudi z dobrim uspehom napravil skušnjo v Ljubljani za kovanje konj. Priporočamo ga torej vsem prijateljem in znanem kot pridnega in vestnega kovača.

g Kamnagorica. Gasilno društvo in delavsko bralno društvo v Kamnigorici priredita v petek dne 5. decembra ob pol 8. uri zvečer svoj običajni Miklavžev večer v šoli. Otroci pod devetim letom so prosti vstopnine, vsi drugi pa plačajo po 10 h. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

g Iz kamniške okolice. Čuje se, da neki trgovec v Kamniku, ki je strasten liberallec, svojim odjemalcem, ki pridejo k njemu kupovat, daje povrhu liberalne časopise, menda »Dan«, ki je najgostejši in najnesramnejši list na Slovenskem in tudi »Slovenski Narod«. Če morda tudi ustmeno razklada svojim odjemalcem liberalni evangelij, ni znano. Ljudje menda, zlasti iz kamniške okolice, močno obiskujejo to prodajalno. Čudno! Ljudje božji, bodite vendar pametni in nikar ne podpisajte ljudi, ki z razširjanjem liberalnih časnikov zastrupljajo slovenski narod! Nikar ne gojite gada na svojih prsih! Če pridete torej v kako trgovino, bodisi v Kamniku, bodisi kje drugje v mestu ali morda v vaši občini in vam trgovec vsiljuje kak liberalni list ali pa zabavlja čez S. L. S. in njene zastopnike, čez vero, čez duhovnike itd., tedaj veste, kaj vam je storiti. Recite takemu trgovcu čisto mirno: Prosim, prišel sem kupovat blago in ne liberalnih časnikov in čenč. Me ne bo več. Adijo!

g Šmartin pri Kranju. Dne 16. septembra je Peter Jekovec rual svojo nosečo ženo Marijo Jekovec doma v veži, tako da sta prišla do spodnjega skednja in jo potem noter porinil. Drugič jo je dne 11. oktobra neusmiljeno z nogami suval v trebuh, tako da je mogla iti dne 14. oktobra v deželno bolnišnico in umrla. Varujte se predpustom krščanska dekleta in vdove takega surovega lakomnega oderuha, da ne bo kakšne premotil.

g Tržiške novice. V samih shodih živimo. Liberalci in socialni demokratje jih prireajo kar po vrsti. Kandidat za mesta Radovljico, Kamnik in Tržič je obdeloval seveda po svoje nazprvo zaupnike, in sicer v soboto, za nedeljo je sklical shod k Lončarju ravno ob polenajsti uri. Čuden kristjan, ki niti tega ne ve, da je v Tržiču

ob 10. uri služba božja in da gredo katoličani k maši ob nedeljah. Toda kaj briga Pestotnika maša, da le nekaj volilcev vjame, pa je dobro. V Tržiču smo pa še toliko verni, da ne maramo za svobodomiselstvo, kakršno zastopa g. Pestotnik, in zato bomo 16. t. m. volili dosedanjega, za naš trg prezasluznega poslanca dr. Gregoriča. Zato pa vsi, voilci našega trga na delo, da bo zmagala častna! — V petek bo v društvu Miklavžev večer z zelo zanimivim sporedom. Vljudno vabimo stariše z otroci. Vstopnina nizka.

g S Trstenika. Popravilo na cesti Žablj — Sp. Bela je dovršeno in računi zaključeni. Stalo je vse delo 10.061 K 91 vin., od katere vsote bo prispeval dež. odbor 33%, cestni odbor 30%, 37% pa udeleženci. Delo ni bilo majhno. V Čarmanovem hribu se je vsekala 2½ m globoka zareza in most čez Svagol je čez 2 m višji kakor je bil prej in od vode v hrib se je nasulo precej visok nasip, tako da znaša strmec sedaj samo 5%. Na Sp. Beli pa se je čez Brles naredil nov most, ker bi sicer bilo treba ob vodi pod Štautmanom delati visoko škarpno. Klanec, ki je imel prej za Kaštrunom 14%, je zmanjšan na 7%. Tudi v Potoku so se klanci znižali. Vse popravilo so izvršili kmetje sami — brez inženirjev, štiri železo-betonske mostove pa je naredil zidarski mojster Aleš Štefe iz Pangršice. Dne 13. novembra je dež. inženir Mencinger delo kolavdiral. Mostovi imajo 164 m³ in stanejo sami z vsemi stroški 3647 K. Odkopalo in nasulo se je 10.000 voz gradiva in pripeljalo 2828 voz kamenja in gramoza. Ves čas je s svetom in dejanjem delo podpiral gosp. deželnozborski kandidat Zabret, brez čigar naklonjenosti bi se sploh ne bili mogli ceste lotiti. Pa tudi udeleženi občani bodo prinesli veliko žrtev, ker plačali bodo 234%no naklado od svojih direktnih davkov, in kar je treba posebno poudariti, večino tega zneska bodo takoj poravnali. Tudi to naše izvršeno podjetje priča, kako brezvestna je liberalna gonja proti sl. deželnemu odboru in Slov. ljudski Stranki. Koliko reči bi ne bilo nikdar narejenih, če bi ne prišel deželni odbor na pomoč. Če je kaj lumparija, ta liberalni švindl je lumparija.

g Iz Vodice. Dva shoda eno nedeljo, dopoldne in popoldne, dobro obiskana je imel naš poslanec dr. Krek ob veliki udeležbi in izrednem navdušenju. Ko bo to tiskano, bo že tudi poročilo o naši volitvi naznanjeno v listu. Naj blagohotno liberalci primerjajo naše številke s prejšnjimi, pa bodo na jasnem, v katerem taboru je naše ljudstvo in koliko izda njihova zlobna sleparija. Vrgli so se na našo faro s kupi papirja. Kakor ponočni kukci so frčale raznobavne cunje po oknih noč za nočjo. Ta papir je šel svojo pot, glasovnice pa tudi.

g. Vođice. Liberalni »neodvisni« kandidat za skupino kmetskih občin Sršen iz Skaručine, ki se hoče še vzlic temu prištevati h katoličanom, želi in prizadeva si pridobiti nekaj štimc z letaki laži in najgnusnejšega obrekovanja. Jerum, jerum! Očka Sršen, kaj smo li res že tako daleč prišli, da vam mora vaš moralni mlekar na tako niz-

koten način reklamo delati v vaši rojstni fari? — Če, potem dober tek pri štimcah in reklamah z gnojnicami!

Dolenjske novice

d Iz Boštanj. V nedeljo dne 30. nov. smo imeli pri nas dva »fajmoštra«. »Grofa«, ki slušbuje redno za boštanjko vas, in pa nekdanjega našega župnika Brčeta, ki pa že poldrugo leto ne sme maševati. Slednji je prišel, da priredi za liberalno stranko shod. Že tedne prej se je govorilo, da pride župnik Brce liberalcem pridigovati, pa nismo mogli verjeti. Zakaj naši liberalci so njega najbolj sovražili. Pri Drmelju so ga nekoč iz hiše vrgli, rajni Platin in pa Zakrajšek, najstrastnejša liberalca, pa sta šla škofa prosit, da Brčeta proč spravijo. Da je prišel sedaj nazaj pripravljat te svoje nasprotnike za volitve, kaže, da je čisto, kakor pravi ljudski izraz, »poguben«. Sovraštvo proti lastnemu škofu ga je sprijaznilo z najhujšimi nasprotniki. — Kako pa je bilo na shodu? Popoln polom je doživel Brce. Naši pristaši so šli domov, kakor so se bili domenili. Nekaj prav odločnih mož pa je šlo svojemu nekdanjemu župniku ugovarjat. In kako so mu izbornu ugovarjali! Nek star mož reče: »Enkrat ste gotovo lagali: ali takrat, ko ste bili pri nas za fajmoštra, ali pa danes.« Drugi ga zavrne: »Poprej ste pridigovali na prižnici, sedaj morate pa na »feršlogu« stati.« Neka žena pa: »Če bi bili kaj vredni, bi bili še danes lahko pri nas za župnika.« Brce govori, da hočejo duhovniki tlako vpeljati. Neki mož ga zavrne: »Vi ste jo vpeljali v Boštanju, da smo morali vaš vinograd zastopj rigolati, vodnjak kopati in vrt delati, pa ste naredili račun za vinograd, kakor da bi bili vse delavce plačali.« Drugi zopet so mu očitali: »Zakaj pa niste marali Drmelju kolača žegnati?« Drugi so mu rekli: »Vi ste izdajavec svojega stanu.« Ko mož vidi, kako so mu dobri krščanski možje čez glavo zrastle, je kar stopil s svojega »feršloga«. Povedal ni pravzaprav ničesar. Jedro njegovega govora so bile psovke na pričujočega gosp. kaplana: da je norec, šema, prešič, pijanec itd. in da so duhovniki reveži, češ, da ne smejo resnice govoriti, on pa jo sme. — Govora nekega Esta pa ni vredno omenjati, ker se ga ni čisto nič slišalo. Oba sta končala do osmih, dr. Zajec je pa sam govoril do četrta na deset. — V oznanilni knjigi je g. Brce zapisal ob svojem odhodu od nas dne 30. novembra leta 1903: »Moj odhod iz Boštanj je najsrečnejši dan, kar sem tukaj za župnika.« Ko pa se je povrnil dne 30. novembra 1913, je bil njegov najsrečnejši dan. Da bi se ga le očitane nekdanjih njegovih župljanov kaj prijel.

d Boštanj. Čudno je bilo pri nas v nedeljo. Našega nekdanjega dušnega pastirja smo videli v družbi najhujših boštanjskih brezvercev in slišali smo ga govoriti javno za brezversko stranko. Ni čuda. On je stopil v duhovski stan brez poklica, kakor je že sam večkrat dejal. Tekom svoje svete službe pa si ni prizadeval izprositi

od Boga milosti za svoj poklic. Njegovi najočji prijatelji so mu očitali, da nima nič vere. On je kriv, da je še danes pri nas toliko slabih ljudi. Vsi liberalci pravijo: »Ta je za nas, ne pa naš kaplan in župnik.« Res, prav za vas je: On ne gre maševati, vi pa k sv. maši nečete hoditi. — Sicer pa s svojim nastopom ni vam nič koristil, pač pa škodoval.

d Iz Gore. V nedeljo, dne 23. novembra smo imeli na Gori veličasten shod. Govoril in predstavil se nam je naš kandidat č. g. Škulj, druga dva gospoda: Jaklič in Lovšin sta bila zadržana. Zborovanje se je vršilo v lepem redu in ob častni udeležbi. Vsi so se navdušeno izrekli za kandidaturu imenovanih treh gospodov, od katerih edino moremo pričakovati, da bodo dobro in z veseljem zastopali naše koristi. Kandidature Puclja in Merharja ali Rusa nikdo ne vzame za resno; zlasti o Puclju in njegovih »čednih štikelčkih« v Velikih Laščah se prav veliko pripoveduje. Takim ljudem in takim gospodarjem mi ne moremo veliko zaupati!

d Litija. Miklavžev semenj, ki bi se imel vršiti letos radi praznika v torek, 9. decembra, se je radi volitve ta dan predstavil na en dan pozneje. Torej se letos vrši Miklavžev semenj v Litiji v sredo, 10. decembra. — Opozarja se na novo občinsko živinsko tehtnico tik ob občinski hiši, katere naj bi se živinorejci in kupci ob priliki semnja v obilni meri posluževali.

d Popotnik iz prečinske fare. V Bezgavcu sem zvedel, da so se kurji tatovi zopet pojavili pri Francetu Žagarju in na Dol. Kamencah pri Francetu Kumer ter v Straži, vse na en večer. Dolga je noč in lisjaki po dveh nogah si dolg čas preganjajo, pa bodo že prišli v roke pravice! — Pravili so mi, da so nekaj oprave gasilnega društva že dobili in da pride v kratkem tudi brizgalna. Ko sem šel proti Dol. Kamencam, sem videl, da je svetokrižki paša zopet na delu. Kakor prašičji trgovec s palico v roki je šel agitirat za propalo liberalno stranko. Na Dol. Kamencah sem videl liberalnega petelina, kako nosi pokonci svojo »rožo«; misli, da bo on komandiral na Kamencah. Možje Slovenske Ljudske Stranke, ne poslušajte teh petelinov, ampak volite kakor en mož na dan 9. decembra. Zapišite si na glasovnice: **Josip Zirc, župan v Kandiji.**

d Iz Osilnice. Pretekli teden, to je bilo v ponedeljek in torek, nas je obiskal naš kandidat za deželni zbor g. Karl Škulj, kaplan v Ribnici. Priredil je volivne shode v Osilnici in Bosiljevi Loki in se sestal z volivci iz vasi »Papeži«. Gospod kandidat je pokazal s svojimi nastopi, da pozna naše težnje, in da bo res skrbel za naš okraj, kaže že to dejstvo, da se je živo zanimal za naše kraje kot tajnik Kmečke zveze in kaplan v Loškem potoku. Gospod kandidat je pobil vse laži, ki jih trosi pri nas c. kr. financer Kobe. Temeljito je dokazal, kako hoče ta človek zaslepiti naše ljudstvo. Zakaj ni financer Kobe vztrajal pri govoru gospoda kandidata? Lepo priliko je imel javno ugovarjati in dokazati svoje trditve, a jo je rajši popihal z zborovališča, da mu ne bi še bolj vesti oprali in pokazali kako hudobno laže. — Če financer ne bode izlepa pustil naših ljudi v miru, se

bomo obrnili na pristojno oblast, da ga pouči, kaj sme in česa ne. Ta bi bila lepa, da bi tak gospodič zapeljeval z brezbožnimi nauki naše dobro ljudstvo! — Poslušalci so se povsod navdušeno izrekli za kandidato gg. Škulja in Lovšina in bodo vsi dne 9. decembra pisali na glasovnice: **Karol Škulj, kaplan v Ribnici in Lovšin Anton, posestnik iz Jurjevice št. 34.**

d Dolenja vas (pri Ribnici). Volivni shod smo imeli 16. m. m. v prostorih gospe Kromar. Poročal je v daljšem govoru kandidat g. Jaklič o delu pretekletne petletne dobe ter osvetlil razne laži in zvijače, ki jih širijo naši nasprotniki. Predstavil se nam je nato novi kandidat g. A. Lovšin. V kratkem govoru je orisal svoj program. Kandidat g. Škulj nam je v daljšem govoru orisal važnost volitev.

d Iz metliške okolice. V nedeljo dne 23. novembra je bil liberalni volilni shod na Radovici. Prišel je sodnijski pisar Mokar v spremstvu »učenega študenta« Ivančkovega s Krašnjega vrha. Shod se je vršil na cesti pod varstvom orožnika — prava slika propadajoče liberalne stranke. Kake četrte ure sta govornika vezala znane liberalne otrobe. Poslušalo jih je le par otrok in nekaj radovednih žensk. Ko pa je Ivančkov študent izrekel, da so Belokranjci neumni, zaklicala mu je neka ženska: »Kaj nisi tudi ti s Krašnjega vrha?« in ko je isti govornik zaklical: »Ne poslušajte krivih prerokov!«, so se še ti poslušalci razšli. Druge nesreče ni bilo.

d Iz metliške okolice. Liberalna shoda na Suhorju in Radovici sta se nad vse žalostno obnesla. Na Suhorju niso liberalci dobili niti prostora za shod. Vsak se je branil to strupeno golazen sprejeti pod svojo streho. G. J. Jeleniču, po domače apotekarju, so liberalci naznanili, da bodo imeli pri njem na vsak način svoj shod. Mož se jih je otepal, kar se je dalo, in odločno prepovedal shod na svojem prostoru. Celu »Slovincu« je brzojavil, da liberalnega shoda na svojem prostoru ne dopusti, pa ni nič pomagalo. V nedeljo dne 23. novembra so prišli liberalni govorniki, pravni praktikant Milan Makar in advokatski koncipient Režek in drugi — liberalni Metličani za poslušalce seveda — in zahtevali od g. Jeleniča, da jim dovoli v svojih prostorih imeti »shod«. Ker je pa g. Jelenič cel mož in mu ni tudi za par kronic, ki bi jih dali njemu iztržiti liberalci, zato je liberalni shod odločno odklonil, zakaj kot pošten katoliški mož ni hotel svoje hiše umazati z liberalnimi lažmi in obrekovanjem. Tako je prav. Tako ravna naš vrli belokranjski možje. Spoznali so naše podivjane, brezverske, bogokletne liberalce, zato jim naši poštene možje odločno zapirajo vrata. Zato shoda na Suhorju ni bilo. — In kaj je bilo z liberalnim shodom na Radovici? Ta je bil pa tako klavern, da se ne dá povedati. Po sveti maši je nastopil pred liberalno gostilno odvetniški koncipient rodem iz Krašnjega vrha pri Radovici in začel nekaj po liberalno kvasiti. Mož ni bilo zraven, ker so se zmenili, da ne gredo blizu. Zbralo se je pa nekaj otrok okrog govornika, ker so mislili, da bo kakšna komedija. Žene, prihajajoče mimo iz cerkve, so začele svojo liberalnega rojaka pošteno obdelovati.

»Kaj nisi ti Radovec, kaj nisi ti naš, pa govoriš po liberalno in ne po naše,« so mu kričale in prehajale domov. Poštene Radovci si bodo pa vendarle zapomnili ta »shod«. Živela Radovica, ki zna vselej odločno nastopiti zoper liberalne vsiljivce! Ker ljudje liberalcev ne marajo, zato se pa metliški jeze in iščejo kako bi svojo jezo izlili in se maščevali nad temi preklicanimi klerikalci. Ponoči so zato hitro namazali nekaj potrpežljivega papirja, narisali nanj nekaj svinjarij in napisali spodaj še nekaj barabskih izrazov, in vse to so prilepili s čevlarskim popom na hiše naših somišljenikov, da dokažejo, da imajo oni patent za surovino. Iz nekaj let sem bi se bilo teh umazarij lahko toliko zbralo, da bi ob otvoritvi belokranjske železnice otvorili celo razstavo liberalnih — surovin in bi Metlika že zaradi tega postala zanimivo mesto. Mislim pa, da liberalno mestno županstvo že toliko na to reč drži, da ima vse te proizvode liberalne omike spravljene in bo tujcem z novo železnico tudi vse te zanimivosti razkazalo. Žal, da biva v Metliki dosti poštenih ljudi, ki teh surovosti ne odobravajo, a ker si ne upajo odločno na plan, morajo tudi ti po nedolžnem trpeti. Može, kar vas ima v sebi še čut poštenosti in dostojnosti, na dan! Zakaj bi Metlika škodo trpela zaradi par ljudi, katerim je vseeno, ali je v korist ali v škodo našega mesta. Vas samih je sram, da imate take ljudi v svoji sredi. Z glasovnicami v roki pokažite, da take ljudi ne marate in volite kandidata Slovenske Ljudske Stranke! Čim prej, tem bolje! — Liberalni kandidat za kmečke občine: Dako Makar je po rodu iz Žumberka, po domače Vlah. Po očetu je podedoval precejšnje premoženje, ki se pa hitro topi pod zapravlivo in nedelavno roko dedičev. Sedaj hodi po shodih in obrekuje in zmerja poštene ljudi. Kakor nalašč je zanj kandidatura. Ima s tem vsaj svoj »špas«, saj drugega itak ne bo imel, o da — pa zapravljen stotake. Ljudje pravijo: Tega pa res ne bomo volili in takega celo ne, ki ne zna še sebi prav gospodariti, pa bi celi deželi.

d Iz Roba. Dne 30. novembra je bil tu volilni shod S. L. S. Prišla sta kandidata Anton Lovšin in Karol Škulj. Najprvo je razvil svoj program Anton Lovšin, nato g. Karol Škulj. 200 mož je poldrugo uro z zanimanjem poslušalo izvajanja K. Škulja. Splošna zadovoljnost in hvaležnost se je brala na licih vseh. Končno se je zahvalil predsednik shoda, domači župnik, za prepričevalne besede govornikom ter izrazil željo, naj volilci to navdušenost ohranijo ne le za sedanje volitve, ampak vedno. — Med govorom g. K. Škulja jo popiha 13letni nadbudni Ciril Bregar, sin robarskega župana iz dvorane, rekoč: Vse to so same laži. Bežal je urnih krač, glasno rjoveč. Pripomnimo to, da je bil ta fant gojenec salezijanskega zavoda, ki ga je pa odslovil, ker je do skrajnosti izpriden. Može in žene, ki so stale zunaj, pa so si šepetale med seboj: Ni čuda, saj trnje še ni grozdja rodilo. Tako je. V županovi hiši imajo otroci priliko, poslušati zabavljanje pijancev čez S. L. S. in farje; zato so

taki podivjanci. Ljudstvo pa naj si stvar zapomni in pri prihodnjih občinskih volitvah pomeče tudi s sedanjim županom in njegovimi privrženci.

d Ribnica. Dan za dnem prihajajo razni papirji, ki priporočajo liberalne može pod krinko neodvisnih kmetov za kandidate. Ne glede na to, da so bile razne nagromadene laži že tolikrat ovržene, bi se vsak moral čutiti osebno razžaljenega, ko se mu določi tak zmazek brez vsakega podpisa in najmanjših dokazov. Nadjamo se, da bodo naši možje, poznani po svoji kremenitosti in odločnosti za S. L. S., izkazali tudi to pot svoje zaupanje edino tej stranki. Nekateri hočejo zaupanje v S. L. S. omajati z znanimi ugovori, češ, kaj je stranka naši dolini koristila? Vodovod, ki bo tolikega pomena za vso dolino, čegavo delo in uspeh je? Tako veliko delo pa se tudi ne more ustvariti v enem dnevu. Postaja Zlebič, dobljena po S. L. S., bo izredne važnosti skoro za cel gornji konec župnije. Prišlo je več podpor glede živinoreje, glede cest (na Mlaki), glede hlevov, imeli smo kmetijski tečaj, županski tečaj, obljubljen je gospodarski tečaj, zaprosili bomo živinorejski tečaj; zdaj je na tem, da se šola v Ribnici dvigne v šestrazrednico; našelo bi se še to in ono, zlasti vedno delo glede znižanja krošnjarske obrti, ki ga vrši poslanec S. L. S. g. Jaklič in dr. Regulacija Bistrice se je obravnavala v deželnem zboru, pride v delo v naslednji dobi. So ljudje, ki hočejo v trenutku imeti, česar se še domislili prej niso in za kar niso niti najmanjše prošnje vložili, ob času volitev se pa vsega spomnijo. Nekateri trosijo vest, da se je kandidat g. Škulj odpovedal kandidaturi, kar je velika laž. Kdor to trosi, lahko zapade kazni do treh mesecev. Zopet drugi izbirajo posamezne osebe za nove kandidate, s tem kažejo, da jim ni za stvar, pač pa le za osebe. Dobri strankarji vpoštevajo veliko delo Slovenske Ljudske Stranke, katerega smo tudi mi deležni, predvsem dobrih zakonov, in bo glasoval ne glede na liberalne sleparije in zvijače za kandidata S. L. S., ki sta:

Karol Škulj, kaplan v Ribnici, Anton Lovšin, posestnik na Jurjevci št. 34.

d Mirnski popotnik. 1. V nedeljo po prvi maši je bil na Mirni volivni shod v društvu. Prišel je zraven tudi neizogibni Voznik iz Starejore. Pojasnil je gospod župnik nekatere izmed 21 liberalnih laži. Potem vpraša zbrane može: »Zakaj pa od klerikalnega deželnega odbora toliko vedo liberalci, koliko »zapravi«, od liberalnega pa nihče ni vedel ničesar, kako gospodari?« Hitro odvrne brihten mož: »Ker niso nikomur ničesar dali in ker niso ničesar naredili!« Res je, pravijo vsi, samo Voznik taji, da ne. Može mu pa dobro izprašajo vest. Ko mu nekdo še pove, da bo morda njegovo posestvo ušlo v gostilniške žepe, jo je Voznik odkuril ves rdeč kot kuhan rak. Potem začno može tožiti, da niso prejeli glasovnic in izkaznic od županstva. Še celo odbornike je izpustil župan. Gospod župnik jih potolaži, češ: liberalci vedo sedaj največ govoriti o zapravljanju deželnega odbora. Naš župan je pa še volivce zapravljal. Pri županovi volitvi bomo pa mi njega zapravlili. — 2. Za cesto Mirna—Sv. Križ se je začel odkup

sveta pretečeni četrtek, 27. novembra. Klanci se bodo ponižali. Ljudje se vesele tega, da bo deželni odbor tudi tukaj nekaj denarja zapravil. — 3. Hud agitator liberalne stranke je Tomic iz Trebnjega. Svojemu dolžniku Kravcarju iz Prapreč je zažugal: »Če ne boš volil z liberalci, pa precej vrni.« Mož je šel v posojilnico, vrnil Tomicu, sedaj bo pa volil Hladnika. — 4. V Mokronogu so imeli moške spoved za sveto leto v sredo in četrtek. Bili so sami moške, niti ene ženske ni bilo v cerkvi. To je bilo možem zelo všeč. Prvo adventno nedeljo pa so na Mirni opravili moške za sveto leto. Ginljiv prizor, skozi pol ure sami moške pri obhajilu. Čast! — G. notar v Trebnjem izplačuje posestnikom, ki so odstopili svoje zemljišče za šentjansko železnico, dosedaj od teh parcel od časa pričetega dela vplačani davek. Oglasiti se je pri njem v štirinajstih dneh.

d **Orchovica pri št. Jerneju.** V nedeljo, 23. novembra, je imel liberalni kandidat profesor Škerlj iz Novega mesta shod pri Franceljnu Novaku. Bilo je nekaj poslušalcev, pa tudi cvet »fantov vseh fantov« iz št. Jerneja je bil zraven. Po končanem shodu so ti možakarji rekli: Profesor je še dosti dobro govoril, samo škoda, da ga je Brulčev Pepe predstavil in priporočal, ta je pa vse skazil. Gospodu profesorju svetujemo, naj prihodnjič, ko bo zopet kandidiral — ker letos mu je že spodletelo — takih kapacitet kot je Brulčev Pepe ne jemlje več seboj na shode, ker so mu le v blamažo.

d **Iz škocijanskih hribov.** Drugod liberalci z lučjo ob belem dnevu iščejo kandidatov za svojo propadlo stranko, pa jih vendar ne morejo dobiti, pri nas se pa kar ponujajo »zreli moške«, ki bi radi enkrat pošteno propadli! Ko je Mržole iz Telč videl zadrego liberalcev radi kandidatov, jih je šel tolažiti v Ljubljano. Kakor sam pripoveduje, je šel v Narodno tiskarno, kjer je gospodom povedal, da bo čez šest let on kandidiral in njegov brat, ki sedaj po Dunaju nekje šolske klopi drgne. Na svoje bodoče poslansko delovanje se sedaj prav pridno pripravlja s tem, da vedno pazljivo bere od prve do zadnje črke laži »Slovenskega doma«. Vremena bodo hribcem se zjasnila, kadar bo ta zvezda zasvetila! Gotovo bo »odpravila« še točo, ki tako rada obišče naše hribe. — Terorizem naših liberalnih skaza-mož se kaže sedaj v vsej ostudni nagoti. Cerkovniku na Telčah obetajo, da mu ne bodo dali bere, če voli s Slovensko Ljudsko Stranko, groze mu tudi s silo; katehetu, ki jim prostovoljno hodi ob nedeljah maševat v hribe, v zahvalo tudi obetajo silo. Pa pravijo, da ni barab med nami! Sram jih bodi! To je liberalno barabstvo. Kdor ima še kaj poštenja v sebi, gotovo ne bo šel s temi. — Naprednjak Tomažič se je odpovedal predsedstvu krajnjega šolskega sveta — že ve, zakaj!

d **Taki so naši liberalni poglavarji v Škocjanu.** — Eden je ubijalec. — V ječi, pravi, da se je zbriljal. — Eden je sam sebe obesil. Preden se je zadušil, mu je sin vrv prerezal. — Eden je bogoskrunski bogokletnež, ki že leta in leta ni bil pri sv. zakramentih. — Eden je pa fantič, glede katerega je pripravljena ugledna oseba

priseči, da je ukradel znamke na pošti. — Takim v roke deželno gospodarstvo. — Na sestanku pri Činkoletu v Lakencu je penzionirani žandar Jenič v župnišču vse povedal, koliko let že ni bil pri spovedi. Jenič se tudi boji z adeželo. Menda zato, ker njega plačuje. Čas bi že res bil, da delat pošlje take penzioniste. — Biriču Resniku so bile med tistim časom, ko je agitiral in se priduševal, da morajo dati glasovnice liberalno podpisat, kokoši ukradene. — Mati Resnikova — oče mu je umrl nedavno — bolana leži, bogve, ali ji bo dal sin liberalizma jest? — Poštnege fantička strašno skrbi, kaj bo z njegovo kmetijo, če bodo klerikalci napak gospodarili. On ima namreč kmetijo v oblakih. — Župan Činkole je sklical liberalne poglavarje in bral in razkladal tiste lažnjive letake ter pridno zabavljaj čez svoje gospodarje, čez deželni odbor. Radovedni smo, ali bo deželni odbor pustil županiti še naprej takega župana?

d **št. Jernej.** Zelo si prizadevajo liberalci, zlasti Jošč, en učitelj in en trgovec, da bi premotili kakega moža za svojega liberalnega kandidata. Pa jim zelo slabo gre njih »kšeft«, kakor sami pripovedujejo, ko se vrnejo iz svojega volivnega manevra domov, spremljani od kralja alkohola.

d **Iz Sušja pri Ribnici** nam poročajo: Kakor po drugih krajih poizkušajo tudi v naši občini liberalni ponočnjaki svojo srečo. Podnevi jih je namreč sram, zato letajo okoli ponoči kakor netopir, o katerem pravimo, da je pol miši, pol tiča. Ne omenjali bi tega, saj naša občina še nikdar ni bila liberalno pribežališče; vendar je prav, da pokažemo liberalno hinavščino v vsej njeni nagoti. Čim bolj spozna človek grdobno, tem bolj se mu stidi. Liberalnega kandidata Lekežca — Andolska naši ljudje predobro poznajo, zato je ravno on najbolje priporočilo za naše kandidate. V žlebiču so mu bila tla prevročja, nikjer ni revež dobil prostora. Ubogi mučenik! Le tako naprej, žlebiški možje! V Slatniku je mimo grede vjel dva možakarja, da sta mu ponoči kazala pot proti Sušju. Pod vasjo je namreč majhen potok, preko katerega pelje brv. Mostič je slab, zato je bila nevarnost za Lukežčevo orjaško telo velika in spremstvo potrebno. Vendar se jim med potjo ni nič hudega pripetilo. Toda v Sušju je bil alarm. Ker se je ravno prej vršila neka kupna pogodba, so nekateri mislili, da je prišel tudi Lukežec na »likof«. In niso se motili, kajti poklical je precej vina svojim zvestim oprodam. Sicer so ga pa zaslužili, ko so prehodili tako dolgo pot od Slatnika do Sušja. Medtem pa, ko so drugi pili, je begal po vasi, eden njegovih sorodnikov in zlobnal skupaj 3 — reci: tri — moške. Poslušalcev je bilo torej »ogromno« število, shod se je začel. In kaj je sedaj počel Lukežec? Če bom izvoljen — ne bojte se, ne boste — se bom potrudil, da bom odpravil iz kmetijskih hiš »Bogoljuba« in »Domoljuba«, širil pa »Slovenski Narod« in »Slovenski Dom«. Sramota za stranko, ki jo vodijo advokatje, kot so Šusteršič, Pegan i. dr. Še večja sramota za vas, Lukežec, ker tako očito »fاربة« svoje ovčice. Ali jih imate za tako nerazsodne, da menite, da ne vedo, da so vaši najbolj razvpiti kričači, kot dr. Tril-

ler, Tavčar, Novak i. dr. advokatje? Nato je vezal otrobe o deželnem dolgu, Ljudski Posojilnici in se v svoji gorečnosti obregnil celo na »Zavode«. Gotovo niste še nikdar dali krajcarja za nje, zato pustite »Zavode v miru; vedite pa, da je veliko liberalnih očetov, ki bi radi dali notri svoje sinove, pa jih vodstvo ne sprejme. Tudi vi bi se danes ne metali pod noge liberalcem, ako bi bili poznali v mladosti strah in p korščino. — Tako se je vršil »liberalni shod«, kakršnega naša vas še ni doživela. Naši zavedni moške, ki poznajo Lukežca in njegove trabante, mu bodo na dan volitve s »Slovincem« in »Domoljubom« v roki, kakor je drugi dan rekel eden naših, pokazali, da v Sušju še ne rabimo za katekizem »Slovenski Narod« in »Dom« in tudi ne poznamo takih pastorej, kot je poljanski Lukežec. — Domačin.

d **Iz ribniške doline.** V sedanjem volivnem boju je v našem kraju eden prvih liberalnih agitatorjev Franc Mrhar, mizar v Prigorici, po domače Rudljev France. Mož trosi okrog somišljenikov S. L. S. najrazličnejše laži o naših kandidatih in o prejšnjem deželnem zboru. Ena izmed teh je n. pr.: »če se bo še tako v deželnem zboru gospodarilo, bo prišla dežela na kant,« seveda je ta še ena najmanjših izmed mnogih. Mi Rudljevega Franceta opozarjamo, da naj pazi, kaj govori, drugače mu pokažemo »glih za glih«, da pojde kašo pihat. Če pa hoče govoriti, da pride Kranjska dežela na kant, je dečak še velik siromak po duhu in resnicoljubnosti. — Kar se pa tiče njegove trditve, da se bodo, če se bo še tako gospodarilo v deželi, kakor preteklih šest let, prodajale kmetije, ga opozarjamo, da ljudem dopove, da S. L. S. ni niti za vinar zvišala volivcem naklade, da se vidijo daleč okrog po Kranjski deželi njeni sadovi, seveda se vsega naenkrat ni moglo napraviti, a se bo storilo sedaj v teh letih, kajpak dolgov kmetom ne more plačevati, najmanj seveda še Rudljevemu Francetu, pri katerem se je res govorilo o »kantu« in prodaji kmetije. In morda je ravno to, kar Rudljevega Franceta peče in se tako tolaži, da bo, kadar bo njegovo prodano, prodana cela Kranjska dežela. — Kaj ne, France, kako neposlušno je ribniško ljudstvo! Noče verjeti in noče! Liberalizem nima v naši dolini tal in mi smo prepričani z Rudljevimi Francetom vred, da bomo z veliko večino pisali na glasovnice: Karol Škulj, kaplan v Ribnici in Anton Lovšin, posestnik, Jurjevica 34.

d **Iz Višnjegore.** V četrtek popoldne smo imeli volivni shod, ki ga je sklicala »Kmečka zveza«. Liberalci zdaj posebno vpijejo: kmet kmeta — menda zato, da bi v deželnem zboru lahko vse storili po svoji volji. Kaj je na besedah: Kmet kmeta? Dobra misel in prepričan sem, da bi ti ali drugi kandidat rad odstopil poslanstvo takemu možu. Žal, da tisti, ki so sposobni velikokrat nočejo, a tisti, ki hočejo, velikokrat niso sposobni. Pa če takega moža pošljemo v deželni zbor in odbor, čez šest let več ne bo kmet. To tudi biti ne more, če za res vzame svoje dolžnosti. Za zgled nam je dr. Lampe, ki je bil kaplan in vikar, a zdaj ni ne kaplan, ne vikar, temveč samo poslanec in deželni odbornik. Četudi ima glavo in pridnost kakor malo-

kdo, vendar mora vse drugo v miru pustiti, če hoče svojo dolžnost kot odbornik izvršiti. Naša stranka rada sprejme tudi kmete v svoje prve vrste, kadar pa teh ni dovolj voljnih, pa poišče može drugod, a gleda, da imajo srce za kmeta. Na zaupnem shodu je predlagala stranka kandidat kmečkega in nekmečkega stanu in zbrali ste za naš okraj dr. Zajca, dr. Lampeta, Košaka in Vehovca. Liberalci bi radi spravili v deželni zbor svoje može, zato zdaj povzdigujejo svojo stranko in svoje ljudi, a v nič devajo našo stranko in naše ljudi, posebno duhovščino so vzeli na piko in lažejo tako, da jim noben pameten človek več ne veruje. Gotovo ste slišali kaj od vodiške Johance in brali tisto neumno knjižico. Če liberalci verujejo, da so duhovni Johanco najeli in njeno goljufijo razširjevali, ni čudno, ker ne hodijo v cerkev, a vi, ki hodite v cerkev, sami veste, da kaj takega niste slišali nikdar ne v Št. Vidu, v Zolnu, ne na Raki, Žalini, Polici in ne v Višnjigori. Kakor lažejo tu, tako bodo o drugih rečeh. Liberalca ne more voliti, kdor kaj drži na svojo vero; mi verujemo, da je en Bog, da je pravičen, da imamo neumrjočo dušo, da bo enkrat vsak prejel po svojem zasluženju, liberalci pa verujejo, da ni Boga, ni duše, ne pekla, ne nebes. Pa tudi mi kot agrarci ne moremo voliti liberalca, ker mi hočemo, da se meje zapro, liberalci pa hočejo, da naj se odpro. Damo jim najlepše prašiče in vole, oni nam pa še žgancev ne privoščijo. Pač nespametno bi bil vsak agrarec, če bi volil liberalno. Tako nekako je govoril gospod predsednik in dal besedo dr. Lampetu. — Dr. Lampe je poročal o delovanju deželne zbornice in odbora, o novem cestnem zakonu, o podporah požarnim brambam, o učiteljskih plačah, o finančnem stanju Kranjske dežele, o Završnici, o podporah za živinoreje, za kapnice in hleve itd. Eno uro dolgo poročilo je vse zadovoljilo in obljubili so vsi, da z glasovnicami pokažejo svoje zaupanje. Govorila sta tudi g. Košak in g. Vehovec, ki sta poudarjala, da sta oba tudi kmeta in vesta za vse težnje kmečkega stanu iz lastne skušnje, posebno je poslednji nagovarjal za akcijo proti nepotrebnim oglednim listom. Oglasili so se še nekateri drugi volilci s svojimi željami, katerim je obljubil g. dr. Lampe svojo pomoč. Konečno je izrekel g. predsednik še tri želje v imenu navzočih, in sicer, naj se sklene postava, da vsako zemljišče mora imeti mejnike. Da se to doseže, naj se nastavi par deželnih geometrov in figurantov, ki bodo šli občinam brezplačno na roke, naj se ustanovi deželna zavarovalnica, da ne pojde toliko stotisočev iz dežele in da naj deželni odbor pusti občinam večjo avtonomijo, kar je gospod deželni odbornik tudi obljubil. — Vsem je iz srca govoril g. nadučitelj Škrbinec, ki se je izjavil, da se strinja z izvajanjem gosp. dr. Lampeta. Ta shod ostane gotovo vsem v najlepšem spominu.

d Velike Lašče. Sila in zvijača pa nove in stare laži so pripomogle laškim liberalcem do skoraj dvetretjinske večine za Andolška dne 1. decembra. Če bi odločno vztrajali nekateri omahljivci, ki so se dali oplahiti od liberalnih mogotcev, bi komaj še rešil trg Lašče svojo liberalno

barvo. Pokazalo pa se je ob tej priliki marsikaj zanimivega. Tako n. pr. se je čulo, da sodni uradnik g. Rozman, bivši orožnik, rad patrolira po gostilnah in agitira z veliko gorečnostjo in gromovitim glasom za liberalno polomijo, samo da njegova modrost namesto sadu le smeh rodi. — Na deželni cesti pred voliščem pa smo videli po volitvi prav ganljiv prizor. Široko razkoračen, obdan od liberalne garde, z novo kapo na modri glavi, je grmel kakor prerok, da se je slišalo po cele trgu, oštir g. Hočevnar (Lenček) nad gospodom kaplanom in dokazoval, da bo Kranjska dežela v kratkem prodana, ker S. L. S. ne zna »šparat«, kakor on. Najbolj ga menda grize, ker S. L. S. skrbi za kmeta in ga varuje pred liberalnimi oderuhi. Pa je že križ, ker zna kmet tudi brati in brez liberalnih »špeglov« zna ločiti lenobo in ničvrednost liberalne stranke od delavnosti in skrbi, ki jo kaže S. L. S. za kmeta in njegove potrebe. Zato bo 9. decembra z glasovnico v roki nastopil vsak mož, ki ima kaj korajže in ljubezni do kmečkega rodu in njegove vere, za Karola Škulja, kaplana v Ribnici in Antona Lovšina, posestnika v Jurjevici.

d) Žužemberk. Popravek. Slavno uredništvo! Sklicuje se na § 19. tiskovnega zakona prosim slavno uredništvo, da priobči v naslednji številki »Domoljuba« glede notice v dopisu iz Žužemberka, natisnjene v št. 47, tikajoče se posojilnice, na tem mestu sledeči stvarni popravek: 1. Ni res, da je bila posojilnica po ravnatelju in večini odbornikov, ker podpisani ravnatelj kakor tudi večina odbornikov niso bili navzoči pri odhodnici g. Ribnikarja. 2. Res je, da sta bila navzoča dva odbornika, pa ne kot zastopnika posojilnice, ampak kot bližnja sorodnika soproge g. Ribnikarja. Žužemberk, dne 24. novembra 1913. — Feliks Pehani, ravnatelj posojilnice.

d Škocijan pri Mokronogu. Dva lepa volivna shoda smo imeli v nedeljo, 16. novembra. Po prvi maši v Škocijanu. Poročal je deželni odbornik dr. Evgen Lampe. Po njegovem govoru so se na predlog gosp. župnika Čuka soglasno vsi volivci izrekli za poslance Slovenske Ljudske Stranke. Shod je vodil načelnik »Kmetske zveze«, Zaman. — Po deseti maši je bil shod na Otoku. Govoril je državni poslanec Janez Hladnik in za njem dr. Lampe. V krasnih govorih sta naslikala delo S. L. S. in omenila nekaj prekoristnih postav, ki jih je ta stranka uresničila. Shod je vodil podnačelnik »Kmetske zveze«, Jožef Komljanec. Na shodu sta delala tope, zmešane in smešne medklace dva liberalna kolovodja: alkoholik Peter Durjava in bogoskrunski Fakin. Pa glej čudo. Pod silo govornikovih izvajanj sta začela pritrjevati in hvaliti prekoristno delo poslancev S. L. S. in za kmečki stan prepombne postav, ki so jih sklenili. Najlepše je pa prišlo: Fakin in Durjava sta bila pozvana, naj povesta vpričo ljudstva, kaj imata zoper S. L. S. Res je Fakin zlezal na oder. Zborovalci so glasno mrmrali in ugovarjali. On pa se je obračal kakor mož na strehi in začel o tlaki. Spravil se je na spoved pa je moral zaradi glasnih ugovorov nehati. — Sijajno je zavrnil dr. Lampe liberalne laži o tlaki in vinskem davku. Slovesno se je slišalo, ko je povedal, kako je zadnje ostanke

tlake odpravila ravno Slovenska Ljudska Stranka in zoper vinski davek zlasti po poslancu Hladniku tako odločno nastopila, da se je vlada ustrašila. — Durjava ni bil tako srčen kot Fakin. Branil se je z vsemi štirimi ponovitmi laži iz »Slovenskega Doma«, ki jih je prej jezikal. Odkuril jo je in spremljali so ga dovtipi.

d Velikolaški okraj. Tudi naš okraj se kaj živahno giblje glede volitev. Naši kandidati gg. K. Škulj in Lovšin ter Jaklič prirejšajo shod za shodom. Pa tako lepega kot preteklo nedeljo na Osolniku še ni bilo. Po večernici je bil naznanjen shod pri somišljeniku g. Francu Klavsu za Osolnik in sosednje vasi. Za shod so izvedeli tudi neodvisni kmetje Pucelj, Andolišek in njihova telesna straža. G. Pucelj se je zaprisegel, da bo Škulju razbil shod, da bi mu vrnil blamažo, ki jo je on doživel kot kandidat v Loškem potoku. Najprvo so imeli neodvisni kmetje ali bolje rečeno liberalci shod pri Stefanu Klavsu. Tu je pestil »klerikalce« kandidat Andolišek in govoril o žuljavih rokah in farjih. Pucelj je obdeloval posojilnice in zapravljen milijone. Takoj ko se je pričel shod naših kandidatov, so neodvisni kmetje izgubili svoje poslušalstvo, ki se je bilo naveličalo kvant in čenč in vse je šlo na shod S. L. S. Prišla sta tudi kandidata Andolišek in Pucelj in njiju velikolaška garda. Zdaj se je začel krasen prizor, ki bi ga privoščili vsem somišljenikom in neodvisnim kmetom. Kremenit nastop g. Škulja in njegov jedrnat govor je bil kot kladio, ki je neusmiljeno padal po Pucelju in Andoljšku ter navzoči gardi.

VELIKI USPEH

ki traja še od prejšnjega stoletja in ki so si ga po pravici pridobili Feller-jevi »Elza-izdelki«, ima za umevno posledico, da se proizvajajo najrazličnejše ničvredne ponaredbe pod enakimi imeni.

Le to dejstvo, to je samo da svarimo cenjene bralce, naj se ne dajo zapeljati od

nikake kričeče reklame

tudi enako se glasečih ponarejenih izdelkov, nas je nagnilo, da danes zopet na tem mestu, uljudno in brez vsake reklame, kot se spodobi za dobro stvar, opozorimo na dvojce sredstev, koje so preizkusili najmerodajnejši zdravniki in sta bili pohvaljeni v nešteti krasnih zahvalnih pismih in koji se že skozi desetletja prikazujejo kot skozinskozanesljivi, in sicer:

1. Odlični Fellerjev zeliščni fluid z zn. »Elza-fluid«, ki glasom mnogih skušenj lajša bolečine, leči, osvežuje, ojačuje mišice in kite, oživlja in tvori telo odpornejše zoper bolezni, preprečuje mnoge revmatične in druge take bolezni, ki nastanejo vsled prepiha ali prehlada, 12 malih ali 6 dvojnatih ali pa 2 specialni steklenici poštine prosto 5 kron

2. Bi Vam radi povedali, da na tisoče ljudi vporablja s posebno dobrim uspehom Fellerjeve odvajajoče rabarbara-kroglice z zn. »Elza-kroglice« pri pomanjkanju teka, gorečici, želodčnih težavah, nagnjenju k bljuvanju, kolcanju, napenjanju in sploh pri vsakojakem motenju prebave. 6 skatljic tega izbornega sredstva stane 4 krome poštine prosto.

Malo naročilo za poskušnjo Vas bode bolje prepričalo, kot pa mnogo besedij. Da pa bode dohiti izdelke pristne, naslovite Vaše naročilo razločno na

E. V. Feller, Iekarnar Stubica, Elzatr 16 (Hrvatska.)

to je in ostane naboljše!

Pucelj in Andoljšek sta se otresala, a otresti se ni dalo. Na podlagi izvršene-ga dela je g. Škulj kazal na krasno delo S. L. S. za kmeta. Vsako izvajanje je spremljalo burno odobravanje naših ljudi, ki jih je bila polna hiša, obenem pa škrtanje neodvisnih kmetov, ki so stali kot pred sodbo, ker so morali iz ust g. Škulja slišati sodbo, kakršno so zaslužili. Ko pa je začel gospod Škulj risati delo liberalcev, tedaj so začeli nasprotniki gagati in otepati kot človek, ki v prav veliko blato pade. Zanimivo je bilo izvajanje g. Škulja, ko je navzoče neodvisne kmete razgalil kot čistokrvne liberalce. Ko se je govornik dotaknil posojilnic, je g. Pucelj umolknil, Andoljšek paagal edino le: Kmet, kmet. — Shod se je veličastno zaključil, g. Škulj je končal svoj govor, ki je dvigal vedno višje naše navdušenje — neodvisni so se pa izgubili kot otrok, ki dobi svoje nauke in zaslužen kaznen. Puceljevi pristaši so imeli krasno priliko ogledati si veleuma Puclja in Andoljška, Shod se je izvršil najlepše. Pucelj in tovariši so mislili osmešiti naše kandidate, pa so se temeljito zmotili. Upamo, da ta shod in govor gosp. Škulja odpre oči tudi onim, ki dosedaj niso še spregledali.

Notranjske novice

n Budanje. V-47. številki »Domoljuba« smo brali v dopisu iz Vipave, kako vozijo vino iz Vipave na vse strani. Brali smo tudi Budanjci, to je vas pol ure oddaljena od trga Vipave. Rekli smo: Oh, Budanje, pa res nobeden ne ve zanje. V našo vas ni nobenega vinskega kupca. Akoravno slovi tod okoli, da se v Budanjah, kjer imajo vinogradi tako lepo lego, pridelava najboljša vina. Zato pa, vinski kupci, pridite v Budanje, tukaj se vam zagotavlja najboljša postrežba. Več kmetov je tukaj, ki ga niso še prav nič prodali. Vino je tukaj po novem in po starem kuhano, kakor si bo kdo izbral.

n Trnovo na Notranjskem. Shod volilcev je priredil dne 23. novembra gospod doktor Vladislav Pegan. Zbralo se je do 300 krepkih mož. Tudi nekaj nasprotnikov je došlo. Ne Kamila, ne Johanca, ne Ujtata liberalne stran-

ke ne bodo rešile. Gospod kandidat je govoril o delu Slovenske Ljudske Stranke. Z delom naša stranka zmaga. Kmečkemu ljudstvu hoče pomagati, da se ne bo tako izseljevalo. Soglasno se je sprejela kandidatura in zaupnica S. L. S. — Gospoda kaplana sta imela shode po vseh. Na shodu v Vrhovem sta dva moža »uničevala« delo na stranke. Onim možem je pri srcu lenoba liberalne stranke. Laž je, da ni naša stranka za jablaniško občino ničesar storila. Izvojevala je nov občinski volilni red, dala je 1800 K podpore, ceste na gorah je popravila, hudournik v Vrbici hoče urediti, priredila je gospodarski tečaj, katerega so se udeležila tudi dekleta iz jablaniške občine. dala je podporo živinorejski zadrugi, pri kateri so tudi občine jablaniške člani. Lažnjivci, molčite, da ne bodete primorani preklicati javno svojih debelih liberalnih laži! — Organizacija mladeničev napreduje prav dobro. Do 40 fantov se zbira že nekaj nedelj pod vodstvom g. Ignacija. — Možje in mladeniči, berite »Domoljuba!« V Kmečko zvezo se vpišite, katero je tudi gospod doktor Pegan zelo priporočal.

n Žiri. Naš kandidat, ki ga bomo volili dne 9. decembra, je: Bogomir Perhanc, župan v Vipavi. Volilci, ne dajte se begati po lažnjivih in sleparskih lepkih, če jih tudi pribijajo liberalci po hišah, kjer so odločni naši pristaši. Tudi ta zvižaja liberalcem ne bo pomagala. Katoliškega prepričanja mož bo volil edino-le katoliškega moža za poslanca — liberalci ne bo branili katoliške stvari. Čim več glasov dobi kandidat katoliške, Slovenske Ljudske Stranke, tem lepša bo zmaga, tem boljše bo za našo občino, kjer nas čaka še dela in potrebnih naprav. — V pretečenem tednu je pri nas dvakrat gorelo: na Dobračevi pri Šturju, v Žireh pa v novem poslopju pri Janezu Primožiču. Vzrok: Napačno stavljeni dimniki in cevi pri pečeh. Zadnji čas v Žireh hiše kar iz tal rastejo; zida se iz same špekulacije, zato neokusno, vse po enem vzorcu, da ne ločijo soseda od soseda po nekaterih krajih; zraven pa tudi nepravilno. Naši možje so pri občinski seji povzdignili svoj glas ter skušali z zelo primernim sklepom varovati okus, pa tudi varnost novih poslopij. Zdi se pa, da je ostal ta sklep glas vpi-

jočega v občinski hiši. Sicer pa je velika sreča, da imamo izvrstno požarno brambo, ki je preprečila hujšo nesrečo.

n Črni vrh. Tu kandidira nasproti Prhancu posestnik Zagoda iz Zadloga. Stvar je sicer smešna, ker mož za poslanca sploh nima zmožnosti, toda v ogenj je pa vedno pripravljen iti za druge. Glasov ne bode dobil več — še morda liberalnih ne vseh.

Društveni vestnik

Vipavski Orel. Vipavski Orel ima letni občni zbor na praznik 8. decembra t. l. v telovadnici ob 7. uri zvečer. Razun običajnih poročil govori brat Prelec: o važnosti vzgoje naraščaja in brat Silvester: Kaj Orel na Vipavskem pomeni? — Vse člane Orla vabimo, da se udeležijo občnega zbora. Z ozirom na omenjena govora so povabljeni tudi vsi podpiratelji katoliškega mladinskega gibanja; katere tudi s posebnim vabilom (vstopnico) povabimo. Zlasti stariše Orlov in naraščaja kar najuljudneje vabimo.

Marijina družba na Ježici bo prihodnjo nedeljo 7. decembra ponovila igro »Junaške Blejke« z znižano ceno. Sedeži I. vrste 80 vin., II. vrste 60 vin., III. vrste 40 vin., stojišča 30 vin. Dne 30. novembra se je igra krasno obnesla.

Izobraževalno društvo v Stari Loki. Iz Stare Loke. Gibanje v našem društvu je vedno bolj živahno. V nedeljo 23. t. m. so uprizorile naše tamburaške in pevke žaloigro »Vestalka«, katere je izpadla v splošno zadovoljnost občinstva. Oglasile so se zopet naše tamburaške v obilem številu. Tamburaški zbor šteje 17 starih in 8 novih članov, torej skupno 15. Sodeloval je tudi naš pevski zbor. Orel tudi dobro napreduje.

Mnenje gosp. dr. Fr. Hoisela, zdravnika zdravilišča,

Rogaška Slatina.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

Drage volje vam potrjujem odličen učinek vašega železnatega kina-vina Serravallo, v želodčnih boleznih in kakor tudi kot onih pri oslabeledih ljudeh in rekonvalescentih. Videl sem posebno

Ostani vedno zvest dobremu,

ki se je kot tako obneslo. Jedilna mast »Ceres« je znana pri vseh gospodinjah, ki morajo štediti, kot najbolj izdatna jedilna mast. »Ceres« namreč ne vsebuje vode kakor druge masli. Jedilna mast »Ceres« je popolnoma čista in zato mnogo izdatnejša. Pri uporabi se vzame vedno $\frac{1}{4}$ jedilne masti »Ceres« manj nego kake druge.

pri neki klorotični gospe med zdravljenejem poumoriti vso vsebino emoglobine od 65 na 88 (Sahli) in to s samim zdravljem z vinom Serravallo.

Rogaška Slatina.

Dr. Fritz Hoisel.

Ne polni preveč želodca, ako hočeš dočakati visoko starost! To zlato pravilo mora torej vsak, naj bo že katerekoli starosti in spola, izpolnjevati, da si ne nakoplje obstipacije (zaprtja), ki je nadležna in včasih celo resna in nevarna bolezen. Igraje lahko dosežemo, vsakdanje jutranje lahkotno odvajanje, ako zvečer, predno gremo spat, izpijemo kozarec pristne »Hunyadi Janos« grenčice, ki se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in prodajalnah mineralnih voda.

Rad ima vsak čašico kave, bodisi jutraj, po kosilu ali popoldne. Seveda pa mora biti kava res dobra! Najboljšo kavo napravite, če ji pridenete Kolinske kavne primesi, ki je po soglasni sodbi vseh gospodinj najizvrstnejši kavni pridelek. Kavi da nedosežen okus, prijeten vonj in lepo barvo. Obenem je Kolinska kavna primes tudi pristno domače blago, edino te vrste. Iz navedenih dveh vzrokov jo vsem našim gospodinjam kar najtopleje priporočamo!

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože tekem 3 dni bolečin ne odpravi moj uničevalce korenin RIA-Balsam. Cena lončku s šestimi pismom 1 krono.

Kemény, Kaschau (Kassa) I.
Poštai predal 12/161 Ogrsko.

„CAS“
znanstvena revija, izhaja 10 krat v letu in stane po 5 K na leto. Naročnino prejeto opravištvu v Ljubljani.

POSESTVO:

v ljubljanski okolici naprodaj, obstoječe s hiše, gospodarskih poslopij, njiv, okoli 30 mernikov posestva, travnikov in gozdov tako, da se redi lahko 6 govedi in 6 prašičev. Posestvo se drži skupaj. Cena 9000 kron. Naslov pove uprava Domoljuba pod števil. 3698.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 26. novembra: 39. 16. 84. 51. 28.
Brno, 26. novembra: 30. 76. 26. 77. 40.
Linc, 29. novembra: 59. 46. 11. 8. 36.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 2. decembra 1913.

Deželni pridelki:	Cena		Zirna, meso	Cena
Pšenica	23	—	Živa vaga:	
Rž	18	—	Goveda pitana . . .	78
Ajda	21	—	Teletna težka . . .	98
Jecmen	18	—	Teletna mala . . .	94
Oves	16	—	Prašiči	100
Proso belo	22	50	Koštruni	90
Proso rumeno	18	50		
Koruzna stara	18	50		
Koruzna nova	15	50		
Leča	24	—		
Grah	25	—		
Laneno seme	31	—		
Graščica	21	—		
Domača detelja	140	—		
Fizol Ribničan	28	—		
Fizol Prepelčar	31	—		
Fizol Mandalon	20	50		
Cebula	5	—		
Krompir	4	50		
Zelje sveže	3	—		
Zelje kislo brez sode	9	—		
Repa gorenjska	—	—		
Repa sveža	3	50		
Repa kisla brez sode	8	—		
Brinje	17	—		
Kumna	70	—		
Oreh	70	—		
Gobe suhe	—	—		
Suhe bruske	30	—		
Suhe češnje	46	—		
Ječice	—	—		
Zelod	5	50		
Smrekovi storži	5	50		
Seno	6	50		
Slama	3	40		
Stelja	3	—		

Zvončke za božično drevesce zastoni!

dam pri nakupu nakita za božično drevesce.

Velikanska krasna izbira najfinišje delo nedosegljivo v kakovosti in krasoti 450 komadov samo kron 15.—, brebrne čarobne svečke, naredijo če se jih prižge krasen dež zvezdic, 12 kosov z svodilom 18 v, 8 kartoni (30 sveč vsebuje) 50 v, 6 kartonov (72 sveč) 80 v, 12 kartonov (144 sveč vsebuje) K 120.—.

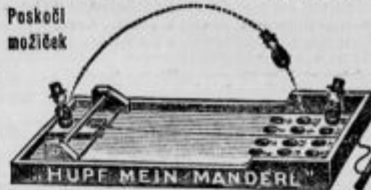
Vsaki naročbi, ki je orez 8 kron se priloži zastoni zvončki za božično drevesce.

Pošilja po povzetju ali če se denar pošlje naprej od J. B. RABINOWICZ, Dunaj VII. Lindengasse št. 2.-D. L.

„Poskoči možiček“

Najnovejša zabavna družabna igra

Poskoči možiček

Z mehanizmom.

Vsak igralec postavi „Poskoči možiček“ na igralno desko, na kateri se nahaja luknja in potegne za vrvice, pri tem pa pazi da pade „Poskoči možiček“ v eno izmed številskih luknj. Stevilka, ki zaznamuje luknjo se igralcu v dobro vpiše, nasprotno ako „Poskoči možiček“ zraven pade, pa kot zguba. Ker je treba velike spretosti da „Poskoči možiček“ luknjo zadene, povzroči igra, katere se udeležijo poljubno število oseb, pri mladih in starih kolosalno veselje. Za dolge zimske večere je naša najnovejša družabna igra „Poskoči možiček“ najlepša in najinteresnejša zabava. Istotako je za društva, klube, kazine, gostilne, kavarne kakor tudi za vsako družino izredno zabavno. V zelo fini izpeljavi, kompletno z navodilom K 550. Samorazprodaja stane „Poskoči možiček“ le po povzetju

M. Swoboda, Dunaj III./2., Hiessgasse 13-404.

Izgotovljene obleke

zimske suknje, pelerina, ženska krila, plišaste in suknene vrhne jopice, okusno izdelane, se dobe po zanesljivi ceni

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred škofijo 3
(na voglu zraven škofije).

Najdete

tudi vse vrste blaga za moške in ženske obleke, posteljno opravo, koltre, koce, fino belo tkanino itd. Vedno novosti svilnenih, volnenih in plišastih rut.

Izbira velika. Postrežba prijazna. Na zahtevo se obleka tudi po meri izgotovi.

Cenik različnega blaga na zahtevo poštne prošlo.

KAJ JE PRALNA VESELICA?

To je fisti veseli dan, kadar se snaži perilo s Schichtovim milom, znamka "Jelen". Perilo postaja očividno čisto. V kratkem času, med prepevanjem in smehom, je izvršeno vse delo. V vsakem kosu Schichtovega mila je skrit palček, ki skrbi za to, da perici ni treba toliko drgati. Perilo ostane vsled tega dolgo časa kot novo in se ne raztrga tako hitro, kakor če se pere z navadnim milom, katerega pralna moč se mora nadomestiti s silnejšim obdelovanjem perila.

Herbabbny-jev podfosforato-kisli

Apneno-železni sirup

Ta je že 44 let uveden, zdravniško preiskovan in priporočen pravi sirup. Odstranjuje sluz, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospekuje prebavo in reditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti, posebno pri slabotnih otrocih. Cena steklenice K 2.50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Na III. mednarodni farmacevtski razstavi odlikovano z veliko zlato svetinjo.

Edino izdelovanje in glavna razporeditev: **Dr. Hollmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“ (Herbabbny-jev naslednik).** Dunaj VIII./1., Kaiserstrasse 73-75. V zalogi je še pri vsi lekarnariji v Ljubljani, Beogradu, Celju, Cvetovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Savodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikem in Volsperku. 3455

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

Varstveno zavarovan.

PURJODAL.

Najboljši jed sarsaparilla izdelek čisti kri, pospekuje prebavo, lajša krče in boli, kakor tudi preprečuje vnetja. Povsod tam, koder se od ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja s najboljšim uspehom.

Laško prebavljiv in ne moti v poklicu. Cena steklenice K 2.20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Zahtevajte vzorce!
Barbant, flanele, modno blago, opreme

platno, damast, samostid, same posušil, razpoložna franco izvorna trdka

V. J. Ravliček in brat
v Podčrbradeh na Celkem.

Razpoložna tudi franco po povzetju - zavoj 40 m raznovrstnih posušil od početnega in zimnega perila v širokosti 1 do 2 metrov samo za 18 K. Ugodna prilika! Izredno ceno

Avtomatična past!

Za podgane K 4.—, za miši K 1.40, njame brez nadzorstva do 30 komadov v eni noči. Ne zapuste nobenega smradu in se zopet samo nastavijo. Past za ščurke edina te vrste, na katero se njame na tisoče ščurkov v eni noči, a K 2.40. Povsod naj uspeh. Pošlji po povzetju **Franc Humann, Dunaj, 2. Bezirk, Aloisgasse 3/23.** Mnogopobudnih poslom, pred nami vrednosti ponarejanj se sviri. V c. in kr. vojaških skladiščih v uporabi. Telefon 23446. 23033

„SUCCESS“

3147

stroj za avtomatično tiskanje naslovov.

Najpreprošč. in najpopolnejši sistem!
Izdela na uro 2000 različ. naslovov.

„Success“ služi za natis naslovov na račune, po-
botnice, križne zavitke, ku-
verte, zavoje, plačilne se-
znamne, članske izkaznice in
del. kartotečne liste.

„Success“ ni nikak sistem za po-
skušnjo, temveč že
skozi dolgo vrsto let preizkušen
stroj za tiskanje naslovov naj-
večje popolnosti v zvezi z duho-
vito premišljeno in praktično urejeno kartoteko.
Priznanice največjih tvrdk tu- in inozemstva nudijo

najboljši dokaz, da je „Success“ nepogrešljiv v vseh podjetjih, kjer računski razhodi mnogo in različne naslove.

Zahtevajte prospekt in brezplačno
razkazovanje tega stroja za tiskanje
naslovov!

Naslovi „Don Oljuba“
se tiskajo na „Success“-stroju.

Gebr. Klene

Dunaj I, Biberstrasse 4.

Glavna pisarna: Hilversum-Amsterdam.
Podružnice: Berlin-Pariz-London-Milan.

Naročajte sobotnega „Slovenca“!

Dober želodec
lahko
vse prenese!

Preizkušeno, iz
izbrano najboljših
in najučinkovitejših zdravilnih
zelišč

skrbno izdelano domače zdravilo, ki lek po-
spekuje, zboljša prebavo in prepreči sa-
godno odvajanje, odpravlja zmanj posledice
nezmernosti napadne prehrane, prehlajenja,
prevelikega sedenja in nadležnega zaprtja
kot n. pr. gorčico, napenjanje, čezmerno
trajanje kislin in nadalje lajša in odstranja
boleče krče, je

**Dr. ROSE BALZAM ZA ŽE-
LODEC.**

Glavna zalog: lekarna
B. FRAGNER-ja c. in kr. dvorn.
dobavitelja

„Pri črnem orlu“, Praga, Mala stran 203.

Razpoložljiva se po pošti vsak dan. Vogel Neud. ut.

Cela steklenica 2 K, pol steklenica 1 K.

Proti naprej vposlavljeni zneska K 1.50 se po-
šilja mala steklenica, K 2.50 velika st. kl., za
K 4.— 4 vel. stekl., za K 22.— se

dobavi 14 velikih stekl. posušil ne
prosto na vse kraje in Avst.-Ogr.

Vzaloži po vseh avstro-ogr. lovarstvih
SVARILLO! Val deli zavojne
nosijo zakon. varstveni znaki

**Sukneno
in volneno
blago**

kupite najbolje
pri tvrdki

M. Tomec

posiljalna sukna
Mnichovo Hradišče

Češko.

Vzorce na za-
htevo franko.

Solidni zastop-
niki se sprejmo.

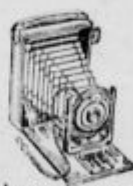
2535

Denarja ni

draginja je vedno večja, za-
služek pa majhen. Ako ho-
čete z malim trudom gotovo
10 do 20 K na dan zaslu-
žiti, pošljite za posušilo v
pisnu znamko za 10 vin. in
svoj natančen naslov na:

JOSIP BATIČ

Ilirska Bistrica 30, Kranjsko.

Fotografiški aparati

iz lesa in kovine strokovnjaško konstru-
irani, ne iz lepenke, kahrane ponujajo
nestrokovnjaki! Cene s ploščami, papir-
jem, krmikalijski in učnim navodilom,
poština posode;

Ročne kamere po K 1.40 in več
Aparati s stativom K 6.20 „ „
sklopne kamere po K 9.20 „ „
in dražje do K 200.—
v najboljši izvedbi, odlikovani z avst.-
državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih apar-
tov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki
prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere, Hirschberg 143, Češko

Lepa božična darila!

Najbogatejša, zares največja zaloga po znižanih
cenah, kakor ure, verižice, uhani, obeski i. t. d.
Lastna tovarna ur v Švici.

Fr. Čuden v Ljubljani

Samo nasproti frančiškanske cerkve.

Na novo urejena, povečana delavnica za vsa naj-
težja popravila. 25 Naročajte novi, lepi

cenik s koledarjem
zastonj, ki izide po 15. decembru 1913.